

Gmina Tyczyn

Nr 12 (618)
27.12.2020 r. – 30.01.2021 r.

Cena 1,50 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Tyczyn

*Z okazji świąt Bożego Narodzenia
życzymy Mieszkańcom Gminy Tyczyn,
aby świąteczny czas przepelniony był radością,
ciepłem i rodzinną atmosferą,
a Nowy 2021 Rok
niech z błogosławieństwem Bożej Dzieciny
przyniesie zdrowie, szczęście
oraz spełnienie zawodowe i rodzinne.*

*Przewodniczący Rady Miejskiej
w Tyczynie*

Ryszard Fornal

Burmistrz Tyczyna

Janusz Skotnicki

W numerze:

- Informacje z Urzędu Stanu Cywilnego
- Nowe zasady gospodarowania odpadami w 2021 r.
- Informacje ze szkół i instytucji
- Tyczyn na dawnej fotografii
- Flimero pięciokrotnym Mistrzem Polski

Życzenia
zdrowych i radosnych
Świąt Bożego Narodzenia,
a także spełnienia w życiu
zawodowym i rodzinnym
oraz wszelkiej pomyślności
w Nowym Roku

Mieszkańcom Borku Starego
życzy:
Stanisław Wojturski
- sołtys Borku Starego

Na zbliżające się
Święta Narodzenia Pańskiego
życzenia zdrowia, pogody ducha,
miłych spotkań w gronie najbliższych
oraz spełnienia marzeń
w Nowym Roku

Mieszkańcom Hermanowej
składa: Genowefa Szawara
- sołtys Hermanowej

Zdrowych, radosnych
oraz rodzinnych
Świąt Bożego Narodzenia,
a także spełnienia marzeń
i pomyślności w Nowym 2021 Roku

Mieszkańcom Tyczyna

Składa:
Jan Napora
- przewodniczący Zarządu
Mieszkańców Miasta
Tyczyna

Z okazji zbliżających się
Świąt Bożego Narodzenia
Mieszkańcom Kielnarowej
życzenia radosnego świętowania
w gronie rodzinnym
oraz zdrowia i pomyślności
w Nowym Roku

składa:
Mariusz Anusik
- sołtys Kielnarowej

Z okazji zbliżających się
Świąt Bożego Narodzenia
Czytelnikom „Głosu Tyczyna”,
naszym Współpracownikom, a także
Czytelnikom MiGBP w Tyczynie oraz filii
składamy najserdeczniejsze życzenia
zdrowia, pomyślności, spełnienia marzeń
oraz samych dobrych chwil w zbliżającym się
Nowym Roku.

Wesołych Świąt
życzą:
Alicja Kustra - dyrektor MiGBP w Tyczynie
wraz z pracownikami

RADA MIEJSKA UCHWALIŁA

30 listopada br. odbyła się XXIX sesja VIII kadencji Rady Miejskiej w Tyczynie.

Radni podjęli uchwały w sprawach:

- **Przyjęcia rocznego Programu współpracy gminy Tyczyn z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2021 r.** Wyżej wymieniony program jest przyjmowany przez Radę Miejską co roku. Program zawiera: zasady współpracy, zakres przedmiotowy, formy współpracy, priorytetowe zadania publiczne, okres realizacji, wysokość środków planowanych na realizację programu, sposób oceny realizacji programu, informację o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji, tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.
- **Współdziałania pomiędzy Gminą Tyczyn a Gminą Miastem Rzeszów w zakresie obsługi osób doprowadzonych do Izby Wyrzeźwień.** Uchwała dotyczy zapewnienia obsługi dla osób nietrzeźwych doprowadzonych do Izby Wyrzeźwień w Rzeszowie z terenu Gminy Tyczyn. Brak takiej placówki na terenie Gminy Tyczyn sprawia, iż mieszkańcy gminy Tyczyn muszą korzystać z Izby Wyrzeźwień na terenie innej gminy.
- **Nadania kategorii drogi gminnej.** Zmiana kategorii z drogi wewnętrznej na drogę publiczną obniży opłatę podatkową uiszczaną przez gminę oraz pozwoli na uzyskanie pozytywnych decyzji o warunkach zabudowy dla działek znajdujących się w odległości 50 m od drogi w zabudowie zagrodowej.

- **Wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości.** Działka nr 2575 położona w Borku Starym, stanowi własność Gminy Tyczyn i jest przeznaczona do sprzedaży w przetargu nieograniczonym. Dla przedmiotowej nieruchomości brak jest miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Tyczyn działka ta położona jest w strefie rolno-osadniczej. Dla ww. działki opracowywane są warunki zabudowy.
- **Wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości.** Działka przeznaczona do sprzedaży położona jest w Tyczynie i stanowi własność Gminy Tyczyn. Właściciel nieruchomości sąsiedniej złożył wniosek o wykupienie tej działki w celu poprawienia zagospodarowania swojej nieruchomości.
- **Zawarcia porozumienia międzygminnego.** Rada Miejska w Tyczynie podjęła uchwałę w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego wraz innymi gminami w celu przystąpienia do aglomeracji Rzeszów, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków.
- **Wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty na terenie Gminy Tyczyn.** Informacje szczegółowe znajdują się na str. 6.
- **Zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2020 r.**

Rubrykę redaguje:

Dorota Michalak

- pracownik Urzędu Miejskiego w Tyczynie,
inspektor ds. obsługi Biura Rady Miejskiej

Szanowni Czytelnicy,

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku 2021 Roku w imieniu Redakcji składam wszystkim Czytelnikom najserdeczniejsze życzenia radości, sukcesów, poczucia bezpieczeństwa i nadziei na to, że to co najpiękniejsze jeszcze przed nami.

Jeszcze kilka miesięcy temu nikt z nas nie przypuszczał, że przyjdzie nam żyć i pracować w warunkach, jakie kojarzymy raczej ze scenografią filmów science-fiction. Do kłopotów, których i tak na co dzień nie brakuje, doszła epidemia, zmuszając nas do nowych zachowań, innej organizacji życia, a także pracy. Nic już nie jest takie jak wcześniej i choć widać już światełko w tunelu, to jednak chyba jeszcze wiele czasu upłynie, nim wrócimy do normalności. A jaka ona będzie? Na pewno inna, może bardziej ukierunkowana na rodzinę, a mniej na wszechobecną w ostatnich latach rozrywkę. Jedno jest pewne: w przestrzeni społecznej i w nas samych wiele się zmieniło.

Przed nami Boże Narodzenie i Nowy Rok - czas spotkań z rodziną i znajomymi. Ten szczególny czas w tym roku celebrować będziemy inaczej, może nieco skromniej i bardziej kameralnie. Będzie czas na szczerą rozmowę, przemyślenia, może obietnice. W każdym domu zasiądziemy do wieczerzy wigilijnej, przy pięknie nakrytym stole, z pustym miejscem dla gościa, który może tym razem nas odwiedzić.

Przed Państwem ostatni już w tym roku numer „Głosu Tyczyna”. Choć nie jesteśmy profesjonalną redakcją, to zawsze staramy się wykonywać swoją pracę, jak najlepiej potrafimy. Dokładamy też wszelkich starań, aby każdy numer miesięcznika był dla Państwa źródłem informacji o tym, co dzieje się w gminie Tyczyn. W bieżącym numerze, oprócz relacji z minionych wydarzeń, znajdziecie Państwo także wiele interesujących naszym zdaniem tematów. Szczegółnej uwadze polecamy informacje o gminnych inwestycjach i o sytuacji demograficznej w gminie Tyczyn. Zachęcamy Państwa do przeczytania informacji o nowych zasadach gospodarowania odpadami, które obowiązują od przyszłego roku. W bieżącym numerze mamy zaproszenia na bezpłatne komputerowe badanie wzroku oraz zajęcia feryjne do M-GOK i jego filii. Pan **Krzysztof Chmielowski** w swoim „fotograficznym cyklu” zachęca do poznawania historii, a pani **Anna Pondo** wylicza, jakich przypraw powinniśmy używać, myśląc o wigilijnej wieczerzy.

Dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do powstania kolejnego numeru naszego miesięcznika. Zapraszamy do współpracy, prosimy o uwagi i komentarze.

W imieniu redakcji: **Alicja Kustra**
- redaktor naczelna GT

Prace konserwatorskie kapliczki w Hermanowej

W okresie od lipca do listopada br. prowadzone były prace konserwatorskie **kapliczki z figurą Matki Bożej Niepokalanej Poczęcia w Hermanowej**.

Remontowany obiekt to barokowa kapliczka domkowa, która stanowi pozostałość dawnego założenia dworskiego w Hermanowej. Zlokalizowana jest na krawędzi skarpy na północ od dawnego dworu. Ufundowana została przez hrabiego **Ludwika Wodzickiego** w XIX w. Jest największą z przydrożnych kapliczek i jedyną usytuowaną tyłem do szosy, a frontem do pól dworskich. Przez ponad pięćdziesiąt lat do lat 80. XX w. w Wielką Sobotę księża z Tyczyna święcili tu pokarmy wielkanocne. Wtedy gromadziło się tutaj dużo ludzi, nawet z innych przysiółków Hermanowej, którzy mieli okazję zobaczyć przez otwarte drzwi ołtarz z piękną figurą Matki Bożej.

Realizacja zadania była możliwa dzięki uzyskanej dotacji celowej w kwocie **20 tys. zł** z budżetu Województwa Podkarpackiego na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach ruchomych i nieruchomych, wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na terenie województwa podkarpackiego na 2020 r.

Prace konserwatorskie przy zabytku obejmowały naprawę murów ceglanych i tynków, naprawę zużytej konstrukcji dachu i pokrycia oraz odtworzenie drzwi wejściowych w całości. **Całkowity koszt zadania to kwota 45 962,78 zł**, w tym dofinansowanie - 20 tys. zł, a wkład własny Gminy Tyczyn - 25 962,78 zł.

Kapliczka przed i po remoncie

Przebudowa dróg w Hermanowej i w Borku Starym

W bieżącym roku Gmina Tyczyn uzyskała dofinansowanie z budżetu Województwa Podkarpackiego w ramach środków stanowiących dochód z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej **w kwocie 126 tys. zł**. Dotacja została przeznaczona na przebudowę trzech dróg dojazdowych do gruntów rolnych – dwóch w Hermanowej i jednej w Borku Starym.

W miejscowości Hermanowa przebudowano drogę o długości 412 mb stanowiącą drogę dojazdową z drogi gminnej **Hermanowa-Pańskie Pola** oraz drogę o długości 290 mb sta-

nowiącą drogę dojazdową z drogi gminnej **Hermanowa - Czerwonki**. Przebudowana droga w Borku Starym jest drogą dojazdową z drogi powiatowej relacji **Tyczyn – Nowy Borek – Błażowa**. Prace wykonano na odcinku 284 mb.

Zakres rzeczowy na wszystkich odcinkach obejmował m.in.: wykonanie nawierzchni z kruszyw, wykonanie zjazdów i poboczy, oczyszczenie rowów przydrożnych. Całkowity koszt zadania to kwota 205 660,39 zł, w tym dofinansowanie – 126 tys. zł i wkład własny Gminy Tyczyn - 79 660,39 zł.

Tekst: **Edyta Ciura-Szetela**
– Urząd Miejski
w Tyczynie

Przebudowana droga w Borku Starym

Przebudowana droga w Hermanowej Czerwonki

Przebudowana droga w Hermanowej Pańskie Pola

Z Rejestru Mieszkańców w Tyczynie rok 2020

URZĄD STANU
CYWILNEGO

Jak wynika z danych GUS w 2019 r. liczba ludności Polski zmniejszyła się o 22 tys. 410 osób. Tylko 4 z 16 województw mogą się pochwalić większą niż w 2018 r. liczbą ludności. Są to województwa: mazowieckie, małopolskie, pomorskie i wielkopolskie. Spośród pozostałych największą liczbę ludzi ubyło w woj. śląskim, gdzie liczba ludności zmniejszyła się o ponad 14,5 tys.

osób. Marginalną zmianę zanotowano w woj. podkarpackim, gdzie spadek mieszkańców wyniósł tylko 123 osoby. O tym, jak wygląda sytuacja demograficzna w gminie Tyczyn, informacja w tekście niżej.

Według stanu na dzień 7.12.2020 r. w gminie Tyczyn - łącznie na pobyt stały i czasowy - zameldowanych jest **10 664 osoby**. W samym Tyczynie mamy **3 966** mieszkańców, w Borku Starym - **1 866**, w Hermanowej - **2 791**, a w Kielnarowej - **2 040**. Dane z ewidencji wskazują, że zanotowaliśmy wzrost liczby ludności o 137 osób w stosunku do roku ubiegłego. W gminie Tyczyn zameldowanych jest także 37 osób o obywatelstwie innym niż polskie.

Struktura ludności w gminie Tyczyn (stan na 7.12.2020 r.)

Borek Stary: 1866 mieszkańców, w tym kobiety - 966, mężczyźni - 900, osoby do 18 roku życia - 378.

Hermanowa: 2 791 mieszkańców, w tym kobiety - 1 404, mężczyźni - 1 387, osoby do 18 r.ż. - 615.

Kielnarowa: 2 040 mieszkańców, w tym kobiety - 1 029, mężczyźni - 1 011, osoby do 18 r.ż. - 466.

Tyczyn: 3 966 mieszkańców, w tym kobiety - 2 015, mężczyźni 1 951, osoby do 18 r.ż. - 825.

Od 1 stycznia do 7 grudnia br. w tyczyńskim USC zarejestrowano **87 urodzeń**, w stosunku do roku ubiegłego jest to spadek o 31 urodzeń. Czynnikiem, który z całą pewnością ma związek z przyrostem naturalnym, jest liczba zawieranych małżeństw. W 2020 r. **związek małżeński zawarło 80** mieszkańców gminy Tyczyn, było ich mniej **aż o 34** w porównaniu do roku 2019. Wiele młodych par zdecydowało się przełożyć termin ślubu ze względu na trudną sytuację epidemiologiczną.

W roku 2020 **rozwiódł się 14 par**, o 5 mniej niż w roku 2019.

W 2019 i 2020 zanotowano taką samą ilość **zgonów - po 81**.

Dane z ewidencji ludności pokazują, że mijający rok 2020 pod względem demograficznym był korzystny dla naszej lokalnej społeczności, jeśli chodzi o liczbę mieszkańców, natomiast jeśli wziąć pod uwagę ilość urodzeń mijający rok był mniej korzystny.

Tekst: **Alicja Kustra** na podstawie informacji przekazanych przez podinspektora ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych **Natalię Matułę**

Sprawdź termin ważności swojego dowodu osobistego

W roku 2020 upływa termin ważności dowodów osobistych **wydanych w 2010 r. W gminie Tyczyn ponad 300 osób nie dopełniło obowiązku wymiany swoich dokumentów**. Niestety, nie wszyscy zdają sobie sprawę z konsekwencji takiego działania. Teoretycznie za brak dowodu osobistego grozi kara do 5 tys. zł grzywny, ale nieaktualny dokument może przysporzyć także innych problemów. Brak dowodu uniemożliwi nam sfinalizowanie większości spraw w urzędzie, zakup produktu na raty, założenie konta w banku czy zaciągnięcie pożyczki.

Wniosek o dowód osobisty można złożyć osobiście **w dowolnym Urzędzie** - niezależnie od miejsca zameldowania - lub przez Internet przy pomocy **profilu**

Przykłady prawidłowych zdjęć do dowodu:

Przykłady zdjęć nieprawidłowych:

Tak wygląda e-dowód osobisty z warstwą elektroniczną. Znajdujący się na dokumencie numer CAN (jak pokazano na rys. poniżej) umożliwia skorzystanie z elektronicznych funkcji e-dowodu oraz zabezpiecza go przed odczytaniem danych przez osoby nieuprawnione.

zaufanego. Nowy dowód tożsamości wydawany jest bezpłatnie, a do wniosku należy dołączyć jedno zdjęcie.

Wszystkie dowody osobiste wydawane **od marca 2019 r. to tzw. e-dowody** posiadające warstwę elektroniczną. E-dowód umożliwia m.in. logowanie się do portali administracji publicznej, elektroniczne podpisywanie dokumentów, korzystanie z automatycznych bramek na lotniskach czy zawieszenie na 14 dni, gdy podejrzewamy jego zaginięcie.

Dodatkowe informacje dotyczące e-dowodów oraz przystosowanej do nich aplikacji **eDO App** znajdują się na stronach internetowych: **www.edowod.gov.pl** oraz **edoapp.pl** oraz na stronie Urzędu Miejskiego w Tyczynie: **www.tyczyn.pl**, w zakładce *Jak to załatwić... - Dowody osobiste*.

Tekst: **Natalia Matuła** - podinspektor ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych w UM w Tyczynie

Nowe zasady gospodarowania odpadami w 2021 r.

Już od 1 stycznia 2021 r. na terenie gminy Tyczyn zaczną obowiązywać nowe zasady postępowania z odpadami komunalnymi. Jest to pokłosie zmian, które jeszcze w ubiegłym roku zostały uchwalone przez Sejm (tj. nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach).

► Pierwsza i podstawowa zmiana polega na tym, że **wszyscy mieszkańcy bez wyjątku będą zobowiązani do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów** w podziale na: papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, bioodpady, popiół. Pozostałe odpady, które nie stanowią odpadów niebezpiecznych, powinny trafić do pojemnika na odpady zmieszane.

Uwaga!

Właściciele nieruchomości gminy Tyczyn, którzy dotychczas mieli **złożone deklaracje na odpady niesegregowane, mają obowiązek złożyć nowe deklaracje** o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie **od 2.01 do 10.02.2021 r.** i segregować odpady zgodnie z uchwalonym Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Tyczyn.

► Druga ważna zmiana dotyczy **zwolnienia** z części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli domów jednorodzinnych z tytułu posiadania **prywatnego kompostownika** i kompostowania w nim wszystkich bioodpadów powstających na nieruchomości. **Zgłoszenie ulgi następuje poprzez wypełnienie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i dostarczenie jej do Urzędu Miejskiego w Tyczynie.** Właściciele nieruchomości, którzy chcą skorzystać z tej ulgi od stycznia 2021 r., muszą złożyć nowe deklaracje w terminie **od 2.01 do 10.02.2021 r.** Składając deklaracje w terminie do 10 marca, ulga będzie obowiązywała od lutego i tak analogicznie w kolejnych miesiącach. Mieszkaniec, który zadeklaruje posiadanie kompostownika, jest zobowiązany kompostować w nim wszystkie bioodpady wytworzone na nieruchomości.

Nowe wzory deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, obowiązujące od 1.01.2021 r., dostępne będą w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie** oraz na stronie internetowej gminy Tyczyn: www.tyczyn.pl.

Od 1 stycznia 2021 r. na podstawie podjętej Uchwały Nr XXIX.202.20 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 30.11.2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty, na terenie Gminy Tyczyn obowiązują następujące stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- **25 zł** od osoby na miesiąc za odpady segregowane,
- zwolnienie, tj. pomniejszenie opłaty o **5 zł** od osoby na miesiąc z tytułu posiadania kompostownika i kompostowania w nim bioodpadów,
- **60 zł** od osoby na miesiąc w przypadku braku segregacji (kara).

Osoby segregujące odpady i posiadające kompostownik, w którym kompostują bioodpady, zapłacą **20 zł** miesięczne od osoby, czyli wysokość tegorocznej opłaty.

Stawka 25 zł od osoby na miesiąc za odpady segregowane to tzw. stawka podstawowa, która obowiązuje wszystkich mieszkańców. Stawka podwyższona w wysokości 60 zł od osoby na miesiąc będzie naliczana w przypadku niedopełnienia przez właściciela nieru-

chomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Podmiot odbierający odpady komunalne powiadomi o tym urząd, który za miesiąc lub miesiące, w których nie dopełniono obowiązku segregacji, zastosuje stawkę opłaty podwyższonej.

Przy ustaleniu stawek opłat za gospodarowanie odpadami oraz wysokości ulgi za kompostowniki wzięto pod uwagę konieczność dostosowania przepisów prawa krajowego do prawa lokalnego, jak również wzrost ilości odebranych przez firmę odpadów w 2020 r., zwłaszcza ilości bioodpadów, która w tym roku wzrosła w stosunku do ubiegłego roku o około 300%.

Od 1 stycznia 2020 r. gmina jest zobligowana rozliczać się za 1 tonę faktycznie odebranych odpadów, a nie na podstawie opłaty ryczałtowej, jak odbywało się to w ubiegłych latach, dlatego **w interesie wszystkich mieszkańców jest nie dawać przyzwolenia na podrzucanie odpadów z nieruchomości niezamieszkałych oraz „dzielenie się” kodami kreskowymi z osobami, które nie są objęte gminnym systemem gospodarowania odpadami.**

W przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wynikających ze zmiany liczby osób zamieszkujących nieruchomość (np. urodzenie dziecka, zmiana adresu zamieszkania, kupno/sprzedaż nieruchomości), nową deklarację wraz z podaniem daty i przyczyny zmiany należy złożyć w terminie **do 10 dnia miesiąca** następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana.

Termin złożenia pierwszej deklaracji obowiązuje **do 14 dni** od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca (w nowopowstałych budynkach mieszkalnych czy po zakupie nieruchomości). Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszcza się za każdą osobę **zamieszkującą** daną nieruchomość.

Zgodnie z art. 10 ust. 2b ustawy z dnia 13.09.1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach: *Kto wbrew obowiązkowi określonymu w art. 6m ust. 2 nie składa deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - podlega karze grzywny (od 100 zł do 5 000 zł).*

Tekst: **Barbara Popowicz**

Podziękowanie

Wszystkim, którzy w tak bolesnych dla nas chwilach dzielili z nami smutek i żal, okazali wiele serca i życzliwości oraz wzięli udział w uroczystościach pogrzebowych naszej **Mamy, Babci, Prababci i Praprababci**

śp. ALEKSANDRY FORNAL

Rodzinie, Przyjaciółom, Sąsiadom, Znajomym, Delegacjom - za obecność, słowa wsparcia, modlitwę, pamięć i intencje mszalne, złożone wieńce i kwiaty składamy serdeczne *Bóg zapłać*.

*W imieniu Rodziny -
syn Ryszard*

Wymagania dotyczące przydomowego kompostownika

Od stycznia 2021 r. w gminie Tyczyn będzie obowiązywało zwolnienie z części opłaty za odbiór odpadów dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. **Kwota zwolnienia to 5 zł od osoby za miesiąc.**

Kompostownikiem może być: pryzma, drewniana skrzynia, plastikowe bądź metalowe pojemniki zapewniające swobodny dostęp powietrza do kompostu lub płyta gnojownika.

Wybierając sposób i miejsce kompostowania, należy wziąć pod uwagę, aby kompostownik znajdował się w miejscu nie powodującym uciążliwości zarówno dla nas, jak i mieszkańców nieruchomości sąsiednich. Zasady korzystania ze swej nieruchomości reguluje Kodeks cywilny, gdzie w art. 144 wskazano, że: *Właściciel nieruchomości powinien przy wykonywaniu swego prawa powstrzymać się od działań, które by zakłócały korzystanie z nieruchomości sąsiednich ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych.*

W celu uzyskania wartościowego kompostu należy do kompostowania wykorzystać:

- ▶ części uprawianych roślin,
- ▶ ściętą trawę, liście, drobne gałęzie, chwasty, małe kawałki drewna, spadłe owoce,
- ▶ odpady po owocach i warzywach,
- ▶ obierki po owocach i warzywach, skórki od bananów, resztki owoców cytrusowych,
- ▶ resztki produktów mleczarskich, stary chleb,
- ▶ fusy po herbacie i kawie z filtrem (jeśli jest papierowy), herbata ekspresowa,
- ▶ skorupki od jajek.

Do kompostowania nie należy przeznaczać:

- ▶ kości, mięsa, gotowanych warzyw,
- ▶ zepsutej żywności, płynnych resztek jedzenia, bardzo tłustego jedzenia,
- ▶ odchodów zwierzęcych,
- ▶ tkanin, materiałów nieorganicznych, sztucznych materiałów organicznych,
- ▶ papieru, papierosów,
- ▶ materiałów i substancji zanieczyszczonych (np. zawierających metale ciężkie lub toksyczne związki organiczne).

Posiadanie przydomowego kompostownika i kompostowanie w nim bioodpadów będzie podlegało kontroli. W przypadku stwierdzenia nieposiadania przydomowego kompostownika, niewpuszczenia osoby uprawnionej do przeprowadzenia jego kontroli bądź niekompostowania w nim wszystkich bioodpadów wytworzonych na nieruchomości, w drodze decyzji nastąpi utrata prawa do zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na okres 6 miesięcy.

Kompostowanie należy uznać za najbardziej pożądaną sposób unieszkodliwiania odpadów biodegradowalnych. Skorzysta na tym środowisko naturalne, a my dodatkowo uzyskamy cenny nawóz, który można wykorzystywać w ogrodzie bez ograniczeń. Dlatego wszystkich, którzy mają taką możliwość, zachęcamy do stosowania tej metody unieszkodliwiania bioodpadów.

Tekst: **Barbara Popowicz**

Planujesz wizytę w urzędzie skarbowym?

Umów dogodny termin przez stronę podatki.gov.pl

możesz to zrobić również:

telefonicznie
dzwoniąc do
urzędu skarbowego

osobiście
w urzędzie skarbowym
w punkcie umawiania wizyt

Zapraszamy :)

Mural Kasi Sobczyk

W dniach 18-21.11 br. na jednej ze ścian Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Tyczynie powstał mural z wizerunkiem **Katarzyny Sobczyk** - patronki naszego ośrodka. Autorami muralu są **Rafał Roskowiński** i **Katarzyna Sykut** z R&R Studio Kreatywne. Rafał Roskowiński jest artystą, doktorem sztuk pięknych, malarzem muralistą, założycielem Gdańskiej Szkoły Muralu. To także jeden z pionierów streetartu w Polsce. Współpracę z artystami M-GOK nawiązała dzięki pomocy fundacji Urban Forms z Łodzi, która od lat popularyzuje malarstwo muralowe w Polsce.

Mural powstał z okazji 10. rocznicy śmierci wokalistki oraz 10-lecia festiwalu piosenek Katarzyny Sobczyk *O Złotą Różę Małego Księcia*. Dyrektor M-GOK **Zakia Cieślicka-Majka** - koordynator i pomysłodawczyni projektu - podkreśla, że nasz mural w trudnym czasie będzie dodawać optymizmu, tak jak twórczość upamiętnianej artystki, i ożywi przestrzeń naszego zabytkowego miasteczka.

Powstanie muralu wzbudziło również bardzo duże zainteresowanie mediów, od naszej lokalnej TVP3, *GC Nowiny*, *Rzeszów News*, *Kurier Rzeszowski* itd. po ogólnopolskie portale, m.in. Onet, Interia, TVP1. Mamy nadzieję, że wizerunek Katarzyny Sobczyk w centrum naszego miasteczka będzie nie tylko przypominał mieszkańcom sławną piosenkarkę, ale

także napawał optymizmem i wiarą, że w przyszłym roku spotkamy się podczas X Jubileuszowego Festiwalu Piosenek Katarzyny Sobczyk i po raz kolejny usłyszymy jej najpiękniejsze utwory.

Składamy serdeczne podziękowania **Burmistrzowi Tyczyna** oraz zastępcy **Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Delegatura w Rzeszowie** za akceptację i wsparcie pomysłu realizacji muralu.

Dyrektor M-GOK Zakia Cieślicka-Majka z autorami muralu

Opowiedz mi swoją historię...

6 grudnia br. na kanale YouTube Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie ukazał się film pt. *Opowiedz mi swoją historię czyli reportaż o Festiwalu Piosenek Katarzyny Sobczyk „O Złotą Różę Małego Księcia”*. Jest to realizacja złożona z opowieści o Kasi Sobczyk i festiwalu, autorskich interpretacji jej piosenek oraz archiwalnych materiałów fotograficznych ze zbiorów M-GOK Tyczyn, CDKiIT oraz PAP. Film zrealizował i zmontował dla nas **Witold Leniart**.

W słowie wstępu dyrektor M-GOK w Tyczynie **Zakia Cieślicka-Majka** przytoczyła historię festiwalu i wspomnienia o Kasi Sobczyk. Wspomnieniami z dzieciństwa, związanymi z Kasią Sobczyk, podzieliła się **Anna Stromczyńska**. W reportażu możemy posłuchać utworów piosenkarki w interpretacji laureatek festiwalu: **Aleksandry Wajdy** (która w festiwalu bierze udział od najmłodszych lat), **Karoliny Nieckarz** i **Marceliny Drupki**. O swoim udziale, pozytywnym odbiorze festiwalu oraz jego znaczeniu dla rozwoju kultury muzycznej chętnie opowiadali związani z festiwalem od pierwszej jego edycji: **Elżbieta Lewicka** i **Andrzej Klee** oraz śp. **Jerzy Dynia**. W materiale wystąpiła również **Aneta Leniart** i jej uczniowie: **Zosia Skowron** i **Florian Sroka** z AVMusic Edukacja Muzyczna w Tyczynie.

Reportaż powstał z okazji X Festiwalu, który niestety w tym roku nie mógł się odbyć ze względu na sytuację epidemiologiczną. Wszystkich, którzy jeszcze nie widzieli naszego filmu, zapraszamy do obejrzenia (link do reportażu: <https://youtu.be/7VQzayiNf3Q>).

Teksty: **Dorota Błońska**

Panu Ryszardowi Fornalowi Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Tyczynie

wyrazy głębokiego żalu
z powodu śmierci

MAMY

składają: **Burmistrz Tyczyna oraz pracownicy Urzędu Miejskiego w Tyczynie**

Niech magiczna moc
wigilijnego wieczoru
przyniesie spokój i radość.
A Nowy Rok obdaruje
pomyślnością i szczęściem.
Najpiękniejszych Świąt Bożego Narodzenia
oraz Szczęśliwego Nowego Roku
życzą
Dyrektor oraz Pracownicy
Miejsko - Gminnego Ośrodka Kultury
im. Katarzyny Sobczyk
w Tyczynie

*Jak trudno żegnać kogoś,
kto jeszcze mógł być z nami...*

łączymy się w bólu

z naszą Koleżanką

DOROTĄ RZASĄ
oraz jej córkami **Dominiką i Kamila**

po stracie ukochanego **Męża i Taty**

śp. **DARIUSZA RZĄSY**

Wyrazy najgłębszego współczucia składają:
**koleżanki i koledzy z ZPHU JAR s.c.
w Kielnarowej**

Patroni roku 2021

W ostatni piątek listopada br. Sejm uhonorował osoby i wydarzenia, które będą patronami 2021 roku. **Kard. Stefan Wyszyński, Stanisław Lem, Cyprian Kamil Norwid, Krzysztof Kamil Baczyński** oraz **Tadeusz Różewicz** to osoby, które w przyszłym roku obchodzą okrągłe rocznice urodzin lub śmierci i z tej też okazji zostały wybrane, aby patronować 2021 r. W przyszłym roku przypada także 230. rocznica uchwalenia **Konstytucji 3 Maja**. Wydarzenie to zostało również wybrane na patrona roku 2021.

W przyszłym roku przypada 120. rocznica urodzin i 40. rocznica śmierci **kard. Stefana Wyszyńskiego**. W uchwale przyjętej przez Sejm podkreślono, że kard. Wyszyński głosił uniwersalne wartości chrześcijańskie, był także mężem stanu w bardzo trudnym dla Kościoła czasie. To jemu przypadła rola występowania przed komunistami i domagania się od nich poszanowania wolności religijnej oraz polskiej kultury. Ponadto duchowny zwracał uwagę na konieczność zrozumienia znaczenia wolności Narodu, która była dla Prymasa najważniejszym punktem w działalności zarówno kapłańskiej, jak i społecznej.

Sejm postanowił także uczcić w przyszłym roku pisarza **Stanisława Lema**, którego setna rocznica urodzin wypada w 2021 r. Lem to najwybitniejszy twórca polskiej fantastyki i jeden z najbardziej poczytnych autorów sf na świecie. W uchwale podkreślono, że twórczość Lema podejmuje wiele podstawowych dla kultury i współczesnej myśli zagadnień, w które wpisują się refleksje nad kondycją współczesnego człowieka czy konsekwencjami technicznego i cywilizacyjnego postępu. W wielu pracach teoretycznych i prognozach futurologicznych pisarz zawarł treści, które mają duży wpływ na wyznaczanie miejsca ludzkości we wszechświecie.

W 2021 r. przypada 200. rocznica urodzin **Cypriana Kamila Norwida**, który był wybitnym poetą, prozaikiem, autorem dramatów i artystą sztuk pięknych, uznawanym za ostatniego z czterech najważniejszych polskich poetów romantycznych. Jak napisano w sejmowym dokumencie, w swojej twórczości Norwid nie tylko nawiązywał do narodowej i europejskiej tradycji, ale był także kreatorem nowych treści, mających wpływ na kształt nowoczesnej literatury polskiej, kultury i życia intelektualnego.

Setna rocznica urodzin **Krzysztofa Kamila Baczyńskiego**, która przypada w przyszłym roku, stała się okazją do uczynienia poety patronem roku 2021. Ba-

czyński – pośmiertnie odznaczony Krzyżem Armii Krajowej oraz Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski – należy do grona najwybitniejszych przedstawicieli poetów pokolenia Kolumbów oraz poetów czasów okupacji. Podchorążym Armii Krajowej zginął w czasie powstania warszawskiego. Wyznaczając Baczyńskiego na patrona roku 2021, Sejm równocześnie oddaje hołd innym poetom pokolenia Kolumbów, którzy polegali w czasie okupacji niemieckiej: **Tadeuszowi Gajcemu, Janowi Romockiemu, Zdzisławowi Stroińskiemu, Józefowi Szczepańskiemu i Andrzejowi Trzebińskiemu**.

Do pokolenia Kolumbów zaliczany jest także **Tadeusz Różewicz**, którego setną rocznicę urodzin będziemy obchodzić w przyszłym roku. Ten wybitny poeta, dramaturg, prozaik i scenarzysta był wnikliwym obserwatorem życia codziennego, społecznego i politycznego. W uchwale Sejmu podkreślono, że wiele aspektów w twórczości Różewicza (m.in. filozoficznych i egzystencjalnych) ma charakter ponadczasowy, które ciągle wpływają na współczesną polską literaturę, a z jego dzieł mogą czerpać nie tylko polscy czytelnicy.

W przyszłym roku będziemy obchodzić 230. rocznicę uchwalenia **Konstytucji 3 Maja**, która została wprowadzona jako pierwsza w Europie i druga na świecie. Akt ten ustanowił trójpodział władzy, gwarantował obywatelom wiele swobód, podkreślał wagę tradycji chrześcijańskiej i tolerancji. Konstytucja 3 Maja – jak podkreślono w tekście uchwały – była wyrazem patriotyzmu ówczesnych Polaków. Ustanowienie roku 2021 Rokiem Konstytucji 3 Maja ma na celu zachęcenie nas do refleksji nad dziedzictwem tego 230-letniego aktu.

Oprac. **AJ** na podst.: www.sejm.gov.pl, grafika: wikipedia.pl

Panu Ryszardowi Fornalowi
Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Tyczynie

wyrazy głębokiego żalu
z powodu śmierci

MAMY

składają: **Sołtys i Radni Rady Sołeckiej**
w Hermanowej

śp. DARIUSZA RZĄSĘ,

którego wspominać będziemy jako dobrego,
pogodnego człowieka
z dużym poczuciem humoru.

Darku, nie mówimy żegnaj, lecz do zobaczenia...

Koleżanki i koledzy z ZPHU JAR s.c.
w Kielnarowej

Akcja „Zdrowo i sportowo” w świetlicy szkolnej

Nasza świetlica już po raz drugi bierze udział w ogólnopolskiej akcji „Zdrowo i Sportowo”, której organizatorem jest Kids&Sport. Wieloletnie jej prowadzenie nie byłoby możliwe bez wsparcia partnerów, w szczególności firmy Decathlon. Akcja zyskała od tego roku honorowy patronat Ministerstwa Sportu oraz wyróżnienie w konkursie BeActive Award Komisji Europejskiej.

Działania w ramach akcji są skierowane głównie do przedszkoli oraz szkół podstawowych. Jej celem jest aktywizacja ruchowa dzieci do 10. roku życia oraz pokazanie najmłodszym, jak przyjemne może być uprawianie sportu. Po co to robić? Powodów jest kilka. Przynosi to mnóstwo radości, wpływa na sprawność, samopoczucie, buduje relacje z innymi członkami grupy. Aktywne dzieci to zdrowsi dorośli. Służą temu zajęcia sportowe, które odbywały się w naszej świetlicy.

„W zdrowym ciele zdrowy duch”...

W ramach akcji podejmowaliśmy również tematy związane z odżywianiem, odpoczynkiem oraz higieną. Podczas sportowych zajęć świetlicowych dzieci zrealizowały różne tematy. Podjęte działania sprawiły dzieciom wiele radości i dostarczyły dużo satysfakcji z samodzielnie wykonywanych ćwiczeń. W ramach realizacji projektu odbyły się również pogadanki dotyczące higieny osobistej, a w szczególności higieny rąk.

Tekst i zdj.: **Monika Kopeć**

Rodzinie

śp. DARIUSZA RZĄSY
wyraży szczerego żalu i współczucia
składa: **Rada Rodziców
przy Szkole Podstawowej w Kielnarowej**

Najbliższym

śp. DARIUSZA RZĄSY
wyraży głębokiego współczucia
i słowa wsparcia składają:
Sołtys i Rada Sołecka w Kielnarowej

Narodowe Święto Niepodległości

Narodowe Święto Niepodległości to jedno z najważniejszych świąt państwowych w Polsce. Obchodzimy je po to, by upamiętnić dzień 11 listopada 1918 r., kiedy to Polska odrodziła się po 123 latach niewoli.

W tym roku świętowanie w naszej szkole miało trochę inny charakter ze względu na pandemię Covid-19. Uczniowie klas I–VIII przebywali na zdalnym nauczaniu, a w szkole przebywały tylko oddziały przedszkolne.

Wychowawcy i dzieci uroczyście obchodzili 102. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Głównym celem świętowania było kształtowanie miłości i przywiązania do kraju ojczystego, jego kultury i tradycji oraz poznanie symboli narodowych naszego kraju.

Pamiętkowe zdjęcie przedszkolaków

Były świąteczne recytacje okolicznościowych wierszy oraz śpiewanie patriotycznych piosenek. Szkoła wzięła też udział w akcji Ministerstwa Edukacji i Nauki „Szkoła do hymnu”, w ramach której dzieci uroczyście odśpiewały 10.11 o godzinie 11.11 Mazurka Dąbrowskiego.

Tekst i zdj.: **Elżbieta Koniewicz, Elżbieta Kociubińska**

Podwójny sukces w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Choinka jak ze snu”

Organizatorem XXI Wojewódzkiego Konkursu Plastycznego „Choinka jak ze snu” był Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Krasnem. Konkurs adresowany był do uczniów szkół podstawowych, podopiecznych ośrodków kultury oraz instytucji pracujących z dziećmi i młodzieżą z województwa podkarpackiego. Konkurs przebiegał w trzech kategoriach wiekowych i obejmował twórców w wieku od 6 do 15 lat.

W kategorii klas 4-6 choinka wykonana przez **Mają Szpalę** z klasy 6b została **nagrodzona**, a praca **Karoliny Pluty** z tej samej klasy uzyskała **wyróżnienie**. Gratuluję dziewczynkom sukcesu oraz zaangażowania i pomysłowości.

Tekst i zdj. - **Magdalena Kawa-Szpala**

Praca Karoliny Pluty

Praca Mai Szpali

Sukces Amelki i Antosi

W tym roku odbyła się XVII edycja Wojewódzkiego Konkursu Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży pt. „Święty Hubert wzorem współczesnego ekologa”, który odbywał się pod patronatem Polskiego Związku Łowieckiego w Rzeszowie, Podkarpackiego Kuratora Oświaty i Burmistrza Głogowa Małopolskiego. Organizatorem był Zespół Szkół w Pogwizdowie Nowym. Konkurs był adresowany do dzieci przedszkolnych i uczniów szkół podstawowych.

Wśród nagrodzonych znalazły się prace naszych najmłodszych wychowanków. Pierwsze miejsca zajęły: **Amelia Liskowicz** z kl. 0 i **Antonina Krasnopolska** z Punktu Przedszkolnego.

Prace zostały wykonane pod kierunkiem **Elżbiety Koniewicz** i **Elżbiety Kociubińskiej**.

Serdecznie gratulujemy laureatkom.

Tekst: **Elżbieta Koniewicz**,
zdj. **E. Koniewicz, E. Kociubińska**

Amelia z nagrodami

Antonina z nagrodami

Sukces Ali

Miło nam poinformować, że w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Mój przyjaciel pies”, organizowanym przez Publiczne Przedszkole „Wesoła Ciuchcia” w Krakowie, II miejsce zdobyła praca **Alicji Joniec z kl. 0**. Serdecznie gratulujemy Ali i życzymy dalszych sukcesów.

Tekst i zdj.: **Elżbieta Koniewicz**

Alicja z nagrodami

Sukces Laury w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym

Ogólnopolski Konkurs Plastyczny dla dzieci i młodzieży „Pod Kolorowym Parasolem Jesieni” odbył się pod honorowym patronatem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Prezydenta Miasta Rzeszowa i Podkarpackiego Kuratora Oświaty. Konkurs został zorganizowany przez Rzeszowski Dom Kultury filia Przybyszówka. Tematem przewodnim tegorocznej edycji konkursu były refleksje dotyczące mijającego 2020 r., przeżycia okresu izolacji.

Nagrodzona praca Laury

W kategorii wiekowej 11-13 lat drugie miejsce zajęła praca plastyczna pt. „Kwarantanna” **Laury Jarosz**, utalentowanej plastycznie uczennicy klasy 6a.

Gratuluję ogromnego sukcesu Laurze i jestem pewna, że będą kolejne.

Tekst i zdj. – **Magdalena Kawa-Szpala**

POTRZEBUJESZ OKULARÓW?

Zapraszamy na bezpłatne komputerowe badanie wzroku
- oczu nie zbadasz na teleporadzie!

OPTO – BUS

13 stycznia 2021 r.
w godz. 15.00 – 18.00

Parking Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury
Tyczyn ul. Mickiewicza 1

Zapisy pod nr. tel. **690-070-902**

Oferujemy Państwu:

- badanie pod kątem ostrości wzroku
- możliwość kupna okularów po atrakcyjnych cenach:
 - * do pracy przy komputerze
 - * dla kierowców
 - * do czytania i chodzenia
 - * progresywne
- profesjonalny dobór szkieł i opraw okularowych
- okulary dla każdego
- diagnostyka załmy
- etui do okularów gratis
- badanie w pełnym reżimie sanitarnym

DZIECI POWYŻEJ 15. ROKU ŻYCIA

TOP-OPTYKA
salon optyczny Karczew ul. Widok 4

Panu Ryszardowi Fornalowi Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Tyczynie

wyrazy szczerego współczucia
z powodu śmierci

MAMY

składa – w imieniu Zarządu Mieszkańców
Miasta Tyczyna – **Jan Napora**

„Choinka jak ze snu” według uczniów z SP w Hermanowej

W listopadzie chętni uczniowie kl. I wzięli udział w XXI edycji Wojewódzkiego Przeglądu Dziecięcej Twórczości Plastycznej „Choinka ja ze snu” 2020. Temat konkursu dotyczył dawnej oraz obecnej tradycji dekorowania domu drzewkiem bożonarodzeniowym stanowiącym nieodłączny element wystroju świątecznego, zakorzenionego na stałe w naszej kulturze.

Świąteczna tematyka oraz forma konkursu sprzyjała nawiązywaniu i zacieśnieniu kontaktów międzypokoleniowych w rodzinach, jak również stała się okazją do twórczej zabawy związanej z radosnym oczekiwaniem na Boże Narodzenie. Choinki wykonane przez dzieci były niepowtarzalne i wszystkie zasługiwały na pochwałę.

Komisja konkursowa dostrzegła prace dwóch naszych uczniów, z czego jesteśmy bardzo dumni. Wyróżnienie otrzymali: **Leon Bialic** oraz **Michał Prędko**. Gratulujemy laureatom i dziękujemy wszystkim uczestnikom oraz ich rodzicom za zaangażowanie.

Tekst: **Iwona Kruk** - nauczyciel z SP Hermanowa

Święto Pluszowego Misia

25 listopada jak co roku przedszkolaki z obu oddziałów przedszkolnych uczestniczyły w obchodach Świątecznego Dnia Pluszowego Misia, podczas którego poznały historię tego święta. To właśnie wtedy każde dziecko miało okazję zaprosić do wspólnej nauki swojego ulubionego, pluszowego przyjaciela.

Świętujemy z naszymi pluszakami

Misie były różne: małe, duże, puchate, kolorowe. Jedno jest pewne - dla każdego przedszkolaka jego pluszowy kolega był wyjątkowy w tym dniu. Na dzieci czekało również wiele różnorodnych atrakcji, takich jak np. zabawy ruchowe i plastyczne, konkursy, quizy, zgadywanki, śpiewanie piosenek oraz misiowe tańce. Cieszy nas fakt, iż pomimo tego że w każdym domu czy przedszkolu jest wiele ciekawych oraz atrakcyjnych zabawek dla dzieci, to moda na misie nie przemija.

Andrzejkowe wróżby w oddziałach przedszkolnych

27 listopada br. w naszej szkole panowała magiczna atmosfera. To właśnie w tym dniu dzieci z oddziału „0”, którego wychowawcą jest **Małgorzata Błędniak**, oraz wydłużonego oddziału przedszkolnego, nad którym opiekę sprawuje **Aleksandra Kopiec**, miały okazję do

poznania tradycji związanych z Andrzejkami. Każdy przedszkolak mógł sprawdzić, co czeka go w przyszłości, kim zostanie, gdy dorośnie, kto pierwszy weźmie ślub oraz jak będzie mieć na imię przyszły mąż czy żona.

Andrzejki w oddziale 0

Andrzejki w wydłużonym oddziale przedszkolnym

Na tym magicznym spotkaniu pojawił się również wyjątkowy gość - czarodziejka Matylda, która przybyła do nas na swojej odlotowej miotle wraz z czarnym kotem. Byli też inni czarodzieje oraz czarodziejki, którzy przylecieli z czterech stron świata, przeżywając po drodze niesamowite przygody. W trakcie popołudnia z wróżbami każdy uczestnik miał okazję zmierzyć się z przyspieszonym kursem latania na miotle. Nie było to proste zadanie, wymagało niezwyklej zwinności, równowagi oraz sprytu. Magiczne, świecące bransoletki stanowiły znak zdanego kursu. Pojawiły się też skoczne tańce oraz zadania w rytm muzyki. Ten dzień upłynął wszystkim niezwykle miło, zapamiętamy go na długo.

Wizyta Świętego Mikołaja

W pierwszym tygodniu grudnia w obu grupach przedszkolnych obchodziliśmy wyjątkowe święto. Wszystkie dzieci z wytęsknieniem oczekiwały gościa, który lada chwila miał pojawić się u nich z wizytą. Nastroj mikołajkowy widoczny był już po przekroczeniu progu przedszkola. Piękny wystrój oraz tematyczna muzyka przypominały, że jest to właśnie ten dzień, w którym Święty Mikołaj odwiedzi dzieci z naszego przedszkola. Każdy przedszkolak był odświętnie ubrany, a wszystko po to, by podkreślić wyjątkowy charakter tego wydarzenia.

Mali artyści zaprezentowali przed niezwykle gościnnym swoim umiejętności wokalne oraz recytatorskie. Kolejno Święty Mikołaj wręczył prezenty, na które dzieci tak bardzo czekały. To był niesamowity dzień, przepełniony uśmiechem, radością i świątecznym klimatem.

Teksty: **Aleksandra Kopiec** - nauczyciel z SP Hermanowa

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia życzymy **Mieszkańcom Kielnarowej oraz całej Gminy Tyczyn**, a także wszystkim przyjaciołom, sponsorom i sympatykom naszej jednostki, aby świąteczny czas przepełniony był radością, ciepłem i świąteczną atmosferą. Niech przyniesie odpoczynek i chwilę wytchnienia od codzienności oraz energię i pomysłowość na cały następny rok.

Ze strażackim pozdrowieniem
- Zarząd, Druhny i Druhowie
Ochotniczej Straży Pożarnej
w Kielnarowej

Informacje z Biblioteki Publicznej

Prezentacje online dla czytelników

Zachęcamy nie tylko naszych czytelników – zarówno dzieci jak i dorosłych – do obejrzenia prezentacji multimedialnych opracowanych przez bibliotekarzy MiGBP w Tyczynie. Prezentacje są dostępne na naszej stronie internetowej: www.tyczyn-biblioteka.pl.

Dla naszych najmłodszych czytelników przygotowaliśmy kilka krótkich filmików, które nawiązują do zajęć edukacyjno-czytelniczych, jakie od wielu lat organizujemy dla dzieci. Czas pandemii sprawił, że niestety nie możemy się spotykać jak wcześniej (mamy nadzieję, że już niedługo będziemy mogli się zobaczyć na nowych zajęciach), dlatego postanowiliśmy udostępnić kilka prezentacji, które przybliżają tematykę naszych spotkań edukacyjnych z dziećmi. Są to filmiki przygotowane z okazji: Światowego Dnia Pluszowego Misia, mikołajek, świąt Bożego Narodzenia. Na naszej stronie internetowej można też znaleźć prezentację poświęconą **zdrowemu odżywianiu**, z której mogą skorzystać także starsi czytelnicy.

Chętni mogą także obejrzeć krótki filmik poświęcony patronce Gminy Tyczyn – **św. Katarzynie Aleksandryjskiej**. Prezentacja przedstawia po krótko m.in. życie świętej, która patronuje parafii w Tyczynie, a od 1998 r. została wybrana także na patronkę naszej gminy.

3 grudnia br. przypadła setna rocznica urodzin **Mieczysława Skotnickiego** (1920-2017) – poety, żołnierza AK, mieszkańca Tyczyna. Z tej okazji powstała prezentacja multimedialna przedstawiająca sylwetkę pana Mieczysława, fragmenty jego twórczości oraz zdjęcia ze spotkań autorskich organizowanych w Tyczynie.

W styczniu 2021 r. będziemy obchodzić 12. rocznicę śmierci **Anny Mirosławy Nowak** (1936-2009) – poetki z Hermanowej, która była częstym gościem naszej biblioteki, również jako czytelniczka. Dzięki prezentacji, którą przygotowaliśmy, czytelnicy mogą przypomnieć sobie jej biogram, niektóre wiersze oraz spotkania autorskie.

Na stronie internetowej naszej biblioteki udostępniona została także prezentacja przygotowana z okazji jubileuszu **70-lecia naszej biblioteki, który obchodziliśmy w 2018 r.** Ten materiał multimedialny przedstawia m.in. w wielkim skrócie 70-letnią historię

tyczyńskiej biblioteki publicznej, jej działania w środowisku lokalnym podejmowane dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz projekty, jakie na przestrzeni wielu lat udało się z sukcesem zrealizować.

Dzięki krótkiemu filmikowi możemy także powrócić pamięcią do Narodowego Czytania 2018, podczas którego czytaliśmy **„Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego**. W czasie tego spotkania w MiGBP w Tyczynie uczestnicy mogli obejrzeć prezentację multimedialną poświęconą Żeromskiemu i jego twórczości. Na stronie internetowej naszej biblioteki jest możliwość obejrzenia raz jeszcze tych materiałów i przypomnienia sobie najważniejszych treści „Przedwiośnia”.

Tekst: **Agnieszka Janda**

Panu Ryszardowi Fornalowi Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Tyczynie

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

MAMY

składają: **Radni Rady Miejskiej w Tyczynie**

Państwu **Małgorzacie i Józefowi Borowcom**
wyrazy współczucia i żalu z powodu śmierci

TATY i TEŚCIA

składają: **Dyrektor, Rada Pedagogiczna,
pracownicy i uczniowie Szkoły Podstawowej
w Hermanowej**

Pani **Władysławie Paśko**
wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

MĘŻA

składają: **Dyrektor, Rada Pedagogiczna,
pracownicy i uczniowie Szkoły Podstawowej
w Hermanowej**

Zapraszamy dzieci w wieku 3-6 lat do bibliotek publicznych w gminie Tyczyn po odbiór

WYPRAWEK CZYTELNICZYCH

Wyprawki są częścią projektu czytelniczego realizowanego wspólnie z Instytutem Książki

Co znajduje się w Wyprawce?

- Książeczka dla dzieci pt. „Pierwsze czytanki dla...”
- Broszurka dla rodziców pt. „Książką połączeni...”
- Karta Małego Czytelnika z miejscem na 10 naklejek

Szczegóły na:
www.wielki-czlowiek.pl
www.tyczyn-biblioteka.pl
oraz pod nr. tel. (17) 22-19-410

Szkoła w czasie pandemii

Tak niedawno pisaliśmy: *Nigdy nie cieszyliśmy się tak bardzo z powrotu do szkoły jak w tym roku. Po blisko sześciu miesiącach po raz pierwszy wszyscy wreszcie mogliśmy się spotkać na żywo, twarzą w twarz i porozmawiać. Gwar, rozmowy, śmiech, okrzyki to prawdziwy i właściwy obraz szkoły...* Mimo, że znowu ucichł szkolny dzwonek, opustoszały korytarze i sale lekcyjne, a większość zajęć odbywa się zdalnie, nadal bardzo aktywnie pracujemy i uczestniczymy w wielu programach, projektach i konkursach.

Udało nam się stacjonarnie w reżimie sanitarnym zorganizować egzaminy próbne klas 8 oraz konkursy kuratorskie. Mimo trudności nasi uczniowie wykazali się samodyscypliną i odpowiedzialnością i wszyscy wzięli w nich udział. Próbne egzaminy mają na celu sprawdzenie wiedzy, wprowadzenie i zapoznanie uczniów z ich formą i przebiegiem. Teraz już wiemy, na co szczególnie musimy zwrócić uwagę, nad czym jeszcze należy pracować. Natomiast w konkursach kuratorskich sprawdzali się uczniowie szczególnie uzdolnieni i kreatywni. Nie mamy jeszcze wszystkich wyników, ale już wiemy, że **Paweł Miechoński** (kl. 8a) oraz **Karol Piekarz** (7a) przeszli do następnego etapu. Gratulujemy!

Od kwietnia 2020 r. uczestniczymy w programie pn. *Wsparcie szkół i placówek w zajęciach pozalekcyjnych w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19*, organizowanym przez Kuratorium Oświaty w Rzeszowie we współpracy z Samorządem Województwa Podkarpackiego, Wojewódzkim Domem Kultury w Rzeszowie, Teatrem im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie, Polskim Radiem Rzeszów oraz Telewizją Polską SA Oddział w Rzeszowie. Program ma na celu aktywizację kulturalną dzieci i młodzieży sprzyjająca rozwijaniu

zainteresowań, poszerzaniu wiedzy i promocji postaw twórczych, umożliwienie kreatywnej pracy dzieciom i młodzieży w ich miejscach zamieszkania poprzez współpracę (kontakt online) z twórcami, ekspertami, artystami, dziennikarzami z wojewódzkich jednostek kultury, rozgłośni regionalnej Polskiego Radia oraz Oddziału Regionalnego Telewizji Polskiej oraz udostępnienie zasobów tych instytucji do domowej pracy, w tym realizacji samodzielnych projektów artystycznych.

Innym projektem, w którym bierzemy udział, jest konkurs promujący postawy ekologiczne, rozwój turystyki i aktywne spędzanie czasu, organizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego we współpracy ze Związkiem Stowarzyszeń „Podkarpacka Izba Rolnictwa Ekologicznego”. Ze względu na czas pandemiczny i niemożność żywego udziału przestaliśmy nagrania filmu, inscenizacji, prezentacji i reklamy. Nasze „zerówki” przygotowały inscenizację pn. *Ocalmy naszą planetę*, która w bardzo inspirującej słowno-muzycznej formie przekazuje, jak ważne jest, aby chronić Ziemię i dbać o czystość środowiska. Turystyka i aktywny wypoczynek to temat nagranych filmików przez: **Antoninę Ciupak** (kl. 7a), **Wiktoria Jarosz** oraz **Wiktoria Wronę** (7d). Natomiast prezentację multimedialną pt. *Chcę żyć zdrowo* wykonała **Emilia Rabiejewska** (6c). Z niecierpliwością czekamy na rozstrzygnięcie konkursu.

Wychowankowie świetlicy brali udział w konkursie plastyczno-teatralnym *Kukły 2020*. Wyróżnienia otrzymali: **Mateusz Starzak** (kl. 3a), **Milena Wójcik** (2a), **Emilia Paśko** (3a) oraz **Amelia Błędniak** (1c), III miejsce w kategorii klas 4-6 zdobyła **Emilia Rabiejewska** (6c).

W Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym *Mój wymarzony lizak* brały udział oddziały przedszkolne oraz klasy 1-3. Uczennice: **Martyna Prędką**, **Milena Krok**, **Julia Rabiejewska** (8b) oraz **Emilia Rabiejewska** (6c) przesyłały prace na Ogólnopolski Konkurs *Tryptyk Świętokrzyski*. W 21. Wojewódzkim Konkursie Plastycznym *Choinka jak ze snu* wzięły udział: **Zosia Skowron** (kl. 1b), **Tymoteusz Korcz** (1c), **Amelia Błędniak** (1c), **Antonina Pietrzak** (1c), **Julia Krztoń** (2b), **Zuzanna Więcek** (3b), **Natalia Derezińska** (kl. 0), **Aleksandra Dolot** (1a). Witraż na 13. Powiatowy Konkurs *Witraż Bożonarodzeniowy* wykonali: **Natalia Derezińska** (kl. 0), **Tymoteusz Korcz** (1c), **Kacper Wilk** (1c), **Krzystian Data** (1a), **Rita Foryś** (1a), **Piotr Szymkowicz** (1b), **Milena Wójcik** (2a), **Szymon Wilk** (2a), **Julia Zięba** (2b), **Jagoda Organiściak** (2c), **Szymon Piekarz** (3a), **Adrian Borowiec** (3b), **Kalina Organiściak** (4a), **Emilia Rabiejewska** (6c) i **Wiktor Amarowicz** (6a).

W czasie pandemii aktywnie działa również biblioteka szkolna. W grudniu rozstrzygnięty został konkurs plastyczny dla uczniów klas 3 *Moja ulubiona postać z bajki*. Jego zwycięzcami zostali: **Amelia Dudek** (3b) oraz **Konrad Amanowicz** (3c). Drugie miejsce zajęły: **Liliana Łosik** i **Wiktoria Paściak** (3c), a trzecie: **Malwina Grad** (3c) i **Aleksandra Wisz** (3b). Wyróżnienia otrzymali: **Natalia Kawalec** (3b), **Emilia Skrzypińska** (3c), **Szymon Florek** (3a) oraz **Sebastian Klimecki** (3c).

Okazję do rywalizacji mieli również nasi najmłodszy. W oddziale przedszkolnym przeprowadzony został konkurs

Zbliżają się święta, czas życzeń, zadumy i refleksji. Wszystkim dedykuję – z najlepszymi życzeniami – słowa **Matki Teresy z Kalkuty**:

*Zawsze, ilekroć
uśmiesz się do swojego brata
i wyciągasz do niego ręce,
jest Boże Narodzenie.*

*Zawsze, kiedy milkniesz,
aby wysłuchać,
jest Boże Narodzenie.*

*Zawsze, kiedy rozpoznajesz
w pokorze, jak bardzo znikome
są twoje możliwości
i jak wielka jest
twoja słabość,
jest Boże Narodzenie.*

*Zawsze, ilekroć
pozwolisz by Bóg
pokochał innych
przez ciebie,*

*Zawsze wtedy,
jest Boże Narodzenie.*

Zakładka do książki. Wszyscy jego uczestnicy otrzymali nagrody, a najpiękniejsze prace umieszczono na wystawie. Warto dodać, że do końca grudnia trwa jeszcze inny konkurs dla uczniów klas 2 i 3 pt. *Laurka dla biblioteki*.

W tym miejscu nie możemy pominąć kolejnych sukcesów **Flimero**. Nasz Uczniowski Klub Sportowy, pomimo tak trudnego czasu, wziął udział w Mistrzostwach Polski Cheerleaders, zdobywając 5 złotych medali i 1 srebrny oraz awans do Mistrzostw Europy. Serdeczne podziękowania i gratulacje dla wszystkich zawodników, a szczególnie dla pani trener **Jolanty Magdy**. Duma rozpiesza nam serca!

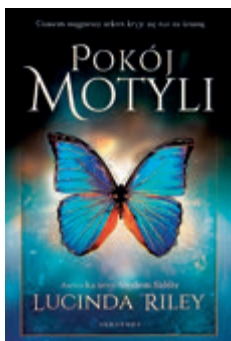
PÓLKA Z KSIĄŻKAMI

Historia od zawsze wzbudzała ciekawość nie tylko czytelników, ale także autorów licznych powieści. Szczególnie ta starożytna, której wiele tajemnic nie zostało odkrytych. Jednym z pisarzy, którzy sięgnęli aż do 9 r. n.e., by na kanwie bitwy w Lesie Teutoburskim wykreować niebanalną historię dla czytelników o mocnych nerwach, jest **Geraint Jones**. Zadebiutował on powieścią pt. **„Krwawy las”** – jest to pierwszy tom trylogii (kolejne to: „Oblężenie” i „Legion”). Fani twórczo-

ści **Bernarda Cornwella** i **Bena Kane’a** z pewnością będą usatysfakcjonowani, poznając losy **Feliksa** – jedyne ocalałego z bitwy Rzymianina, który stracił pamięć, ale wie jedno – że jest żołnierzem. Więc walczy z germańskimi plemionami, licząc na to, że przypomni sobie, skąd się wziął w tamtym lesie... W książce nie brakuje realistycznych opisów brutalnych walk, a wyłaniająca się rozpacz i determinacja, by przetrwać oraz odpowiedzialność za podległych żołnierzy pokazują, że bez względu na czasy losy zwykłych żołnierzy i prawa wojny są takie same.

Lucinda Riley – znana z lubianego przez czytelników cyklu „Siedem sióstr” – jest także autorką wydanej w ubiegłym roku powieści pt. **„Pokój motyli”**. Jej główną bohaterką jest **Posy** – siedemdziesięcioletnia kobieta, która całe życie mieszka w rodzinnym domu, gdzie spędziła bez troskie dzieciństwo i wychowała dzieci. Niestety, z powodu kłopotów finansowych Posy staje przed bardzo trudną decyzją sprzedaży posiadłości, z którą wiąże się wiele pięknych wspomnień, m.in. łapanie motyli z własnym ojcem. W czasie, kiedy kobieta musi podjąć wiele bolesnych decyzji, pojawia się **Freddie** – człowiek, który pięćdziesiąt lat temu złamał **Posy** serce. Wraz z powrotem młodzieńczej miłości – której trudno zaufać – okazuje się, że rodzinny dom bohaterki, o którym wydawało się, że wie wszystko – skrywa przed nią mroczny sekret. Dzięki prowadzeniu dwutorowej narracji poznajemy równoległe nie tylko obecne wydarzenia w życiu Posy, ale także jej młodzieńcze lata.

Mimo utrudnień pandemicznych nasze dzieci są aktywne i chętnie biorą udział w konkursach, różnorodnych akcjach, potrafią pomagać, wyrażać szacunek i wdzięczność. Wiele ciekawych pomysłów oraz serca wykazali nasi wychowankowie przesyłając prace, życzenia, podziękowania m.in. *akcja#dzieci dziękujamedykom*, *Kartka Bożonarodzeniowa dla seniora*, *Razem na święta*. Wiem, że do naszych szkolnych przedsięwzięć angażują się niejednokrotnie całe rodziny, za co z serca wszystkim dziękuję.

Tekst: **Zofia Miedlar-Mruk** - dyrektor SP w Tyczynie

A teraz coś dla miłośników thrillerów, który skrywa wstrząsającą tajemnicę. Jego autorką jest **Stephanie Wrobel** o polsko brzmiącym nazwisku. **„Troskliwa”** to debiutancka powieść Stephanie. Od pierwszych kart książki poznajemy 18-letnią **Rose Gold**, która chorowała od dziecka. Jej stan był na tyle poważny, że nie chodziła do szkoły i ciągle razem z mamą odwiedzała lekarzy. Doszło nawet do tego, że jeździła na wózku i była karmiona przez sondę. Dziewczyną przez wszystkie lata troskliwie opiekowała się ukochana mama **Patty**. Aż pewnego dnia Rose odkrywa, że jest zupełnie zdrowa, a osobą odpowiedzialną za jej stan jest... mama. Kobieta trafia do więzienia, a osiemnastolatka zaczyna układać sobie życie. Kiedy Patty wychodzi na wolność, Rose przyjmuje ją do swojego domu. Wszystko wskazuje na to, że między kobietami zacznie się w końcu układać. Jednak napięcie między Rose a Patty rośnie każdego dnia...

W mediach wiele miejsca poświęca się akceptacji osób niepełnosprawnych. Inność osoby na wózku inwalidzkim czy o kulach widać „gołym okiem”. Są jednak takie zaburzenia, których „nie widać”. Albo inaczej: inność dzieci z tymi zaburzeniami przypisuje się nieudolności wychowawczej rodziców. Mowa o ADHD, spektrum autyzmu i zespole Aspergera. **Jacek Hołub** w zbiorze reportaży pt. **„Niegrzeczne”** nie ma zamiaru wyjaśniać, czym są te zaburzenia rozwoju ani jak wyglądają najlepsze metody terapeutyczne. Opisuje on historie rodzin, w których są dzieci z tymi zaburzeniami. A te historie są bardzo przejmujące. Na pierwszy rzut oka bowiem dzieci dotknięte wymienionymi zaburzeniami są traktowane przez społeczeństwo jako niewychowane, agresywne, niekulturalne i nieprzestrzegające norm społecznych. Mało kto, widząc szarpiące się dziecko na ulicy czy w sklepie, pomyśli, że może ma ADHD albo autyzm, każdy ocenia według swojej miary. Niestety, rodzice dzieci z zaburzeniami rozwoju spotkali się z ignorancją nie tylko w otoczeniu, ale także... wśród specjalistów. Książkę warto przeczytać choćby po to, by kiedy następnym razem zobaczymy „niegrzeczne” dziecko, nie wystawiać negatywnej cenzurki jego rodzicom, tylko pomyśleć ze współczuciem, że może przyczyna zachowań młodego człowieka leży gdzie indziej, a jego rodzice robią wszystko, by mu pomóc.

Poleca: **Agnieszka Janda**

Wybrane rocznice w styczniu

1 stycznia

- ▶ 1821 - ukazało się pierwsze wydanie „Kurjera Warszawskiego”, codziennej gazety wydawanej w Warszawie nieprzerwanie przez 118 lat

3 stycznia

- ▶ 1661 - ukazał się pierwszy numer „Mercuriusza Polskiego”, najstarszej gazety w języku polskim
- ▶ 1906 - urodził się **Roman Brandstaetter** - pisarz, poeta, tłumacz i dramaturg, autor przekładów biblijnych na język polski
- ▶ 1986 - zmarł **Jan Zumbach** - polski pilot wojskowy, as myśliwski Polskich Sił Powietrznych na obczyźnie

5 stycznia

- ▶ 1841 - urodził się **Henryk Dobrzycki** - lekarz, pionier w dziedzinie leczenia sanatoryjnego

7 stycznia

- ▶ 2011 - zmarł **Krzysztof Kolberger** - polski aktor i reżyser teatralny

12 stycznia

- ▶ 1976 - zmarła **Agatha Christie** - angielska pisarka, autorka poczytnych powieści kryminalnych

13 stycznia

- ▶ 1941 - zmarł **James Joyce** - irlandzki pisarz, autor m.in. *Ulyssesa*

15 stycznia

- ▶ 1791 - w Warszawie odbyła się premiera komedii politycznej *Powrót pościa* **Juliana Ursyna Niemcewicza**

16 stycznia

- ▶ 1941 - urodziła się piosenkarka **Ewa Demarczyk**
- ▶ 1946 - urodził się **Graham Masterton** - szkocki pisarz, autor horrorów i thrillerów

17 stycznia

- ▶ 1706 - urodził się **Benjamin Franklin** - amerykański polityk i mąż stanu, jeden z założycieli Stanów Zjednoczonych

18 stycznia

- ▶ 2006 - zmarł ks. **Jan Twardowski** - poeta, żołnierz AK, uczestnik powstania warszawskiego

20 stycznia

- ▶ 1826 - zmarł **Stanisław Staszic** - duchowny katolicki, uczonec, filozof, pisarz i publicysta, czołowy twórca polskiego oświecenia, tłumacz, autor m.in. *Przestroóg dla Polski*, patron Szkoły Podstawowej w Tyczynie

22 stycznia

- ▶ 1561 - urodził się **Francis Bacon** - angielski filozof, uważany za jednego z twórców nowożytnej metody naukowej

- ▶ 1921 - urodził się **Krzysztof Kamil Baczyński** - poeta okresu wojennego, przedstawiciel pokolenia Kolumbów, podharcistrz Szarych Szeregów, żołnierz AK

24 stycznia

- ▶ 1921 - urodził się **Tadeusz Zawadzki** - ps. „Zośka”, harcmistrz, żołnierz AK

27 stycznia

- ▶ 1756 - urodził się **Wolfgang Amadeus Mozart** - austriacki kompozytor oraz wirtuoz gry na klawesynie i fortepianie

28 stycznia

- ▶ 1596 - zmarł **Francis Drake** - angielski żeglarz, korsarz w oficjalnej służbie królowej Elżbiety, dowódca pierwszej angielskiej wyprawy dookoła świata
- ▶ 1611 - urodził się **Jan Heweliusz** - gdańszczanin, astronom królewski, matematyk, drukarz, wynalazca peryskopu

29 stycznia

- ▶ 1831 - Sejm Królestwa Polskiego powołał Rząd Narodowy, który był naczelnym organem władzy działającym w czasie powstania styczniowego na dawnych ziemiach polskich
- ▶ 1981 - w Łodzi rozpoczął się strajk studentów uczelni łódzkich, który doprowadził m.in. do rejestracji Niezależnego Zrzeszenia Studentów oraz spełnienia innych postulatów

Tekst: AJ na podstawie wikipedia.pl

Stare fotografie cz. VII

Na wstępie kolejnego odcinka o historycznych zdjęciach chciałbym podziękować panom: **Wacławowi Matule** i **Jerzemu Jopkowi** za zainteresowanie się tą rubryką i dorzucenie kilku nowych, bardzo ciekawych informacji na temat dwóch fotografii.

Pan Wacław odniósł się do zdjęcia z części II mojego tekstu (nr 4/2020 GT), na którym jest przedstawiony mój dziadek **Feliks Gąsecki** przy starym samochodzie w okresie międzywojennym. Pan Matuła potwierdził, że mój dziadek jeździł jako kierowca u jego dziadka - **Leona Gorzelca**. Dziadek pana Wacława był współwłaścicielem spółki przewozowej i miał dwa samochody, najprawdopodobniej marki Chevrolet (oba zostały skonfiskowane przez wojsko na potrzeby wojny w 1939 r. i przepadły). Spółka pana L. Gorzelca miała dwie trasy przewozowe, jedna relacji Rzeszów - Dynów, a druga relacji Rzeszów - Lwów. Z czego pierwsza trasa była obsługiwana codziennie, a druga dwa razy w tygodniu.

Kolejne nowe informacje dotyczą fot. nr 3 z ubiegłego numeru GT (nr 11/2020). Zdjęcie przedstawiało pracowników budowlanych z księżmi przy budowie kościoła, najprawdopodobniej w Dubiecku. Pan W. Matuła potwierdził, że jego dziadek o tym samym imieniu kilka lat budował tam kościół wraz z innymi wymienionymi. Co prawda nie rozpoznał on na sto procent swego imiennika, ale skłonny był do wskazania mężczyzny po lewej stronie jako bardzo podobnego. Jako ciekawostkę pan Matuła podał mi, że dziadek chodził do pracy na piechotę, a raz na tydzień lub na dwa tygodnie przychodził w odwiedziny do domu.

Natomiast pan Jerzy Jopek podzielił się inną bardzo ciekawą informacją dotyczącą tego samego zdjęcia. Otóż budowniczym kościoła w Dubiecku był nasz rodak z Tyczyna (chyba z Potoków) - **ks. Kazimierz Lisowicz**. Urodził się on w Tyczynie w 1912 r., a zmarł w 1967 r. i jest pochowany na cmentarzu w Dubiecku. To on w latach 50. XX w. jako proboszcz dubiecki zakończył budowę tamtejszej świątyni. Wszystko więc wskazuje na to, że to jego widzimy siedzącego pośród swoich rodaków z Tyczyna, których zapewne zatrudnił do pracy przy budowie nowego kościoła.

W dzisiejszej - siódmej już - części cyklu chciałbym się pochwalić kilkoma zdjęciami, które w ubiegłym roku odkryłem w albumie cioci **Kazimiery Pytel** (z d. **Gąseckiej**) z Dębicy. Dobrze, że zdążyłem, bo już kilka miesięcy później, na początku 2020 r., ciocia zmarła. Zdjęcia są opisane i w większości związane z Tyczynem i Dynowem, gdzie w latach młodości Kazimiera mieszkała. Spośród wszystkich największe wrażenie wywołały zdjęcia z okresu, gdy chodziła ona do tyczyńskiego liceum w latach 1945-1949. Absolwentami szkoły w 1949 r. było tylko dwanaście osób, więc wymienię je za wykazem przedstawionym w książce pt. „50 lat Liceum Ogólnokształcącego im. Władysława Orkana w Tyczynie”. Oto oni: **Władysław Dudek, Kazimiera Gąsecka (ciocia), Aleksandra Gliwa, Tadeusz Grondecki, Roman Kocój, Danuta Konkol, Jan Krzyśko, Stanisław Pałka, Roman Pruc, Teresa Szczerba, Ludwik Wojtas, Fryderyk Klimasz**.

W tejsze książce zamieszczone jest zdjęcie z 1947 r. Wykonano je gdzieś w parku za pałacem. Widoczna jest na nim grupa uczniów z dyrektorem **Janem Borowcem** i dwoma profesorami. Na fotografii oprócz klasy cioci, pozują także inni uczniowie. Wszystkie występujące tam osoby są rozpoznane i opisane, dlatego więc tego zdjęcia już nie zamieszczam.

Prezentowane w dzisiejszym nr. GT fotografie nr 1 i 2 są zrobione zimą 1946 r. W śnieżnej scenarii widoczny jest w całej okazałości pałac Wodzickich. Na pierwszych planach część klasy Kazimierzy Gąseckiej. Zapewne była to jakaś przerwa, bo przed budynkiem widzimy wielu innych uczniów. W głębi, na pierwszym piętrze pałacu, na poręczach loggii, wietrzy się pościel, co tworzy, jak na tamte czasy, domową atmosferę szkoły.

Zdjęcie nr 3 jest również skadrowane od strony południowej rezydencji, ale zapewne już na wiosnę 1949 r., tuż przed maturą. Zapisek cioci pod zdjęciem niech wystarczy za jej osobisty krótki komentarz.

Fot. 1

Fot. 2

Ostatni obraz z 1949 r. (fot. nr 4) ciocia komentuje: „Moje koleżanki i koledzy z klasy na wycieczce za miastem”. Najciekawszą postacią na tych dwóch zdjęciach jest młody mężczyzna w mundurku harcerskim. Ciekawe kto to?...

Fot. 4

Tekst: **Krzysztof Chmielowski**

Korzenny zapach nie tylko w święta

Większości z nas takie przyprawy jak: cynamon, goździki czy imbir kojarzą się z Bożym Narodzeniem ze względu na niepowtarzalny aromat. Tymczasem warto po nie sięgać nie tylko od święta, bo mają także wyjątkowe właściwości prozdrowotne.

Goździki to jedne z najmocniejszych antyoksydantów świata. Smaku i zapachu goździków nie sposób pomylić z inną przyprawą. Oprócz tych walorów warto znać właściwości prozdrowotne tej przyprawy. Goździki wykazują bowiem działanie przeciwzapalne, antyseptyczne, znieczulające i rozgrzewające. Zapobiegają też powstawaniu gazów. Napar z goździków lub ich żucie pomagają uśmierzyć ból gardła i niwelują nieprzyjemny zapach z ust. Goździki stosowane są w celu łagodzenia objawów zapalenia dziąseł. Ich silne działanie antybakteryjne pomaga uporać się z nieprzyjemnym bólem, pieczeniem i swędzeniem dziąseł. Napar z goździków działa ściągająco na błony śluzowe i jest pomocny w schorzeniach jamy ustnej. Wspomaga leczenie aft i infekcji grzybiczych w jamie ustnej oraz łagodzi objawy paradontozy. Goździki okazują się także skutecznym wsparciem w leczeniu niektórych zakażeń pasożytniczych, np. lambliozy. Naturalny olejek goździkowy pomaga na bóle mięśni i stawów. Stosuje się go do wcierania w bolące miejsca (olejek goździkowy może uczulać, dlatego wcześniej przetestujmy jego działanie np. na niewielkiej powierzchni skóry).

Wbite w pomarańczę igielki goździków są popularną bożonarodzeniową ozdobą. We współczesnej kuchni stosuje się je jako przyprawę do cielęciny, wołowiny oraz dziczyzny. Sproszkowaną przyprawę warto dodać do dań opartych na pomidorach, do różnego rodzaju farszy, pasztetów oraz do bigosu. Goździki doskonale smakują jako dodatek do ciast, ciasteczek i herbaty.

Anyz to jedna z najbardziej dekoracyjnych przypraw. Jej specyficzny kształt sprawia, że często jest wykorzystywana do ozdabiania bożonarodzeniowych potraw i dekoracji stołu. W zielarstwie i ziołolecznictwie przetwory z anyżu stosuje się jako lek wykrztuśny w nieżytach gardła i oskrzeli oraz w suchym kaszlu. Anyz to sprawdzony środek na bóle brzucha i zaparcia. W kuchni wykorzystywany jako dodatek do wytrawnych potraw mięsnych (np. wołowiny lub kurczaka) i zup. Anyz wzbogaca smak wyrobów cukierniczych: ciast, budyniów, dżemów. Jest także popularnym dodatkiem do kompotów, herbaty i kawy.

Cynamon - w odróżnieniu od popularnego, zwykłego cynamonu, który na co dzień widzimy w sklepach spożywczych, oryginalny cejloński cynamon ma bardziej szlachetny smak i niewielką zawartość kumaryny - związku, który w większych ilościach toksycznie wpływa na wątrobę i nerki.

Jak odróżnić prawdziwy cynamon od jego gorszej wersji? Prawdziwy cynamon ma kolor jasnobrązowy (w przeciwieństwie do ciemnych, rdzawo-czerwonych podróbek). Mniej wartościowy cynamon występuje w postaci sproszkowanej lub w postaci kawałka grubej, twardej kory, charakterystycznego rulonika pustego w środku. Oryginalny cynamon cejloński to wiele cienkich, delikatnych warstw, zwiniętych w rulonik podobny do cygara. Cynamon cejloński jest kruchy, łamliwy i swobodnie można go podzielić na mniejsze kawałki, zaś cynamon chiński bardzo trudno połamać.

Cynamon jest przyprawą wykorzystywaną praktycznie we wszystkich kuchniach świata. W Polsce cynamon kojarzony jest głównie z okresem świątecznym, ponieważ stanowi niezbędny składnik pierników, ciasteczek i szarlotki.

Oprócz nieocenionych walorów smakowych cynamon ma również sporo właściwości prozdrowotnych. Jest doskonałym źródłem żelaza, błonnika, manganu i wapnia. Przyprawa ta reguluje poziom cukru we krwi, dlatego polecana jest osobom chorym na cukrzycę. Cynamon wykazuje właściwości antybakteryjne, dlatego dobroczynnie wpływa na skórę trądzikową, pomaga zlikwidować zaskórniki i ropne wypryski. Dodatkowo rozjaśnia przebarwienia i dodaje koloru cerze. Cynamon należy do grupy przypraw rozgrzewających, dlatego warto go mieć w domu w okresie jesienno-zimowym. Herbata z dodatkiem cynamonu to idealne antidotum na jesienno-zimowe infekcje, bo skutecznie łagodzi napady kaszlu i chrypkę. Spożywanie cynamonu ok. pół łyżeczki do herbaty dziennie lub jako dodatku do jogurtu czy musli pomaga również dbać o linię. **Badania naukowe dowiodły, iż cynamon może hamować**

rozprzestrzenianie się komórek nowotworowych. To jednak nie wszystko, bo w połączeniu z naturalnym antybiotykiem, jakim jest miód, cynamon jedzony przed pierwszym posiłkiem pomaga pozbyć się bólu stawów. Z kolei napar z cynamonu pomoże złagodzić uciążliwe bóle menstruacyjne. Na uwagę zasługuje także **olejek cynamonowy,**

który poprawia pamięć, koncentrację, nastrój (wykazuje silne działanie antydepresyjne), zmniejsza poziom tłuszczów we krwi i poprawia działanie układu sercowo-naczyniowego. To także sprawdzone remedium w dolegliwościach trawiennych (likwiduje wzdęcia, przyspiesza metabolizm).

Kakaowiec to roślina, której wyjątkowe właściwości odkryli mieszkańcy Ameryki Południowej już kilka tysięcy lat temu. Rdzenni mieszkańcy tych terenów podawali napój z kakaowca na ostro, np. z chili. Dopiero gdy ziarna kakaowca przywiózł do Europy **Krzysztof Kolumb**, zaczęto je przyrządzać na słodko, z dodatkiem cukru czy miodu. Pomimo że kakaowiec nie zalicza się do żywności niskokalorycznej, to jednak zawarte w nim kalorie z pewnością można uznać za wartościowe. Kakaowiec, ze względu na wysoką zawartość magnezu, wykazuje pozytywne działanie na układ nerwowy człowieka. Jego ziarna, zjadane z umiarem, są zalecane zarówno w diecie dzieci, jak i osób dorosłych. Smacznym i pożywnym produktem są także surowe wiórki kakaowca. To nieocenione źródło magnezu, chromu i żelaza. Z ziaren kakaowca wytwarzane jest też pyszne i aromatyczne masło kakaowe. Jest ono bardzo wartościowe, pełne witamin i minerałów. Można je stosować jako dodatek do napojów i deserów, a także jako naturalny kosmetyk.

Wanilia to storczyk, pnącze, które kwitnie co 2-3 lata, a jej duże kwiaty zapylane są jedynie przez dwa rodzaje bezładnych pszczoł i kolibry. W rejonach świata, których nie zamieszkują te owady i ptaki, wanilię zapyla ręcznie człowiek. Z zapylonych kwiatów powstaje przypominająca strąk torebka nasienna, która po zebraniu przed dojrzewaniem poddawana jest fermentacji i suszeniu. Po tych procesach zamienia się w jedną z najcenniejszych przypraw świata - w laskę waniliową.

Aromat wanilii to jeden z najbardziej rozpoznawalnych zapachów świata. Wanilia jest pożądanym afrodyzjakiem, który poprawia samopoczucie. Z tego powodu od wieków polecano wanilię na poprawę na-

stroju i wzmocnienie sił witalnych. Jej piękny aromat sprawił, że stała się ulubioną przyprawą wszystkich kucharzy świata. Zamiast kupować cukier aromatyzowany syntetyczną waniliną, warto wymieszać strąki wanilii z cukrem w kryształkach lub cukrem pudrem. Mieloną wanilię możemy także dodać do potpourri lub wysypać do kąpieli.

Imbir możemy znaleźć w każdym azjatyckim domu, gdzie stosuje się go od stuleci. W sklepach jest sprzedawany najczęściej pod nieprawidłową nazwą jako korzeń imbiru. Tymczasem brązowe „korzenie” są kłączami, czyli podziemnymi, spichrzowymi łodygami. Imbir ma również bardzo atrakcyjne, wrzosowo-żółte kwiaty. Można zasadzić kawałek kłącza w donicze, nie zapominając jednak, że to roślina ciepłolubna.

Imbir dobrej jakości rośnie na czystych terenach i w uprawach certyfikowanych. Jest wolny od zanieczyszczeń, intensywnego nawożenia, zachowuje cenne właściwości, dzięki którym podnosi odporność i likwiduje objawy osłabienia sił obronnych organizmu, m.in. zapchany nos i chrypkę. Jest on również lekarstwem na mdłości i dolegliwości trawienne. Po herbatkę imbirową powinny sięgać kobiety w ciąży, które bardzo intensywnie reagują na zapachy i smaki potraw, oraz osoby mające czkawkę. Imbir ma świetne działanie rozgrzewające i jest doskonałym dodatkiem do grzańca na winie lub piwie. Z imbiru można przygotować również napar. Taką herbatkę warto doprawić cytryną i miodem. Szczypta sproszkowanego imbiru, dodana do kawy, złagodzi jej drażniące działanie na układ pokarmowy. Imbir jest także pomocny w migrenach, ma działanie odkażające i odświeżające, pozostawiając przyjemny zapach w ustach. Startymi lub sproszkowanymi kłączami imbiru przyprawia się zupy, sałatki i mięsa.

Kardamon był znany już w starożytności. W medycynie tradycyjnej i ludowej używano kardamonu jako środka pobudzającego wydzielanie soków żołądkowych i środka wiatropędnego. Doskonale sprawdzał się przy skurczach i bólach brzucha. Stosowano go także w leczeniu chorób dróg oddechowych oraz moczowych. Kardamon działa odtruwająco, poprawia apetyt, jest idealnym remedium na wzdęcia i niestrawność. Pomaga też likwidować zastoje w organizmie człowieka, np. nadmiar śluzu. Skutecznie pomaga w przeziębieniu i kaszlu. Tę przyprawę powinny polubić osoby dbające o linię, bowiem poprawia przemianę materii. Nasiona kardamonu można żuć, bo skutecznie odświeżają oddech, pomagają pozbyć się zapachu czosnku i alkoholu. Owoce kardamonu poprawiają smak potraw zarówno słodkich, jak i wytrawnych. Można stosować go w całości lub w postaci zmielonej. Przyprawa ta jest często stosowana do ryżu i mięsa. W indyjskich restauracjach można spotkać się z podawaniem ziaren kardamonu po posiłku do przegryzienia. Kardamon jest także jednym ze składników marynat, pierników i innych ciast lub potraw z owocami.

Przyprawy, o których wspomniałam, to nieodłączny element Świąt Bożego Narodzenia. Chętnie dodawane są do ciast, dań wytrawnych, napojów i drinków. Lubimy ich rozgrzewający zapach i specyficzny smak, ale warto również docenić ich właściwości lecznicze.

Źródło: kuchnia.wp.pl, www.poradnikzdrowie.pl, Mateusz Senderski, *Prawie wszystko o ziołach i ziołolecznictwie*, 2017.

Rubrykę redaguje:

Anna Pondo

- nauczyciel w SP w Tyczynie,
pasjonatka ekologii i zdrowej żywności

Przedawnienie roszczeń, czyli ile mamy czasu na odzyskanie swoich pieniędzy?

Ile mamy czasu na odzyskanie swoich pieniędzy z tytułu np. pożyczki udzielonej koledze? Wbrew pozorom czas ten jest ograniczony, ponieważ ustawodawca przewidział terminy przedawnienia dochodzenia należności.

W przypadku wystąpienia zobowiązania finansowego, które nie zostało pokryte przez dłużnika w części lub w całości, wierzyciel może podjąć kroki prawne celem odzyskania swojej należności, pamiętając o terminach przedawnienia przedmiotowego roszczenia. Innymi słowy: zwłoka w dochodzeniu należności od dłużnika może doprowadzić do tego, iż swoich należności nie odzyskamy. Na brak możliwości odzyskania swoich pieniędzy (lub znacznego ograniczenia możliwości ich odzyskania) składać się mogą zarówno działanie lub zaniechanie działania dłużnika, w konsekwencji doprowadzające np. do niewypłacalności dłużnika, lub inne okoliczności, takie jak np. upływ terminu przedawnienia dochodzonego roszczenia.

W związku z powyższym pamiętać należy, iż jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.

Wyraźnie należy podkreślić, iż powyższe terminy przedawnienia roszczeń stanowią jedynie ogólną, generalną zasadę przyjętą w prawie cywilnym. Ponieważ występują jeszcze przepisy szczególne określające inne okresy przedawnienia dla szczegółowo wskazanych roszczeń.

Natomiast po upływie terminu przedawnienia dłużnik może uchylić się od zaspokojenia roszczenia, chyba że rzeknie się korzystania z zarzutu przedawnienia. Pamiętać ponadto należy, iż często sprawy tylko z pozoru wydają się być takimi, w których nie ma możliwości odzyskania długu. Może się nam tak wydawać dlatego, że np. nie dysponujemy umową w formie papierowej albo dłużnik wyjechał za granicę. Często jest to jednak błędne rozumowanie. Każdą sprawę należy ocenić indywidualnie, ale przy właściwym przygotowaniu się do sprawy i podjęciu właściwych czynności można większość tego typu spraw doprowadzić do satysfakcjonującego klienta końca.

Podsumowując, wbrew pozorom terminy przedawnienia dochodzonego roszczenia wcale nie są terminami przesadnie długimi. Mając na uwadze różnego rodzaju roszczenia, różne okoliczności i działania również samego wierzyciela z podjęciem decyzji o odzyskaniu swojej należności od dłużnika, w szczególności mając na uwadze jej skuteczność, nie powinniśmy zwlekać.

Materiał źródłowy: ustawa z dnia 23.04.1963 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1740).

Rubrykę redaguje:

Artur Maziarz - radca prawny

Przemoc w święta

Miesiąc grudzień kojarzy się szczególnie ze Świętami Bożego Narodzenia. To czas spokoju, rodzinnych spotkań i radosnej atmosfery. Niestety, nie dla wszystkich. W wielu domach codziennie rozgrywają się ludzkie dramaty. Problem przemocy domowej w okresie świątecznym

wcale nie łagodnieje. Policja w sprawach przemocy interweniuje cały rok. Najbardziej narażone na przemoc są osoby, które w jakiś sposób są zależne od innych oraz wymagają opieki i pomocy, czyli dzieci, osoby niepełnosprawne i seniorzy.

Alkohol w święta

Polacy przyznają, że sięgają po alkohol w święta. Mężczyźni wybierają mocniejsze alkohole, głównie wódkę, kobiety wina. Niestety, nie wszyscy znają umiar. Niektórzy traktują święta jako okazję do niekontrolowanego picia. Sprzyja temu dłuższe wolne od pracy. Alkohol pojawia się na świątecznych stołach również jako sposób na od stresowanie. Miewa też za zadanie zniwelowanie napięcia spowodowanego spotkaniami z rodziną, z którą nie zawsze żyje się w zgodzie i serdecznych relacjach.

Skutek nadmiernego spożycia alkoholu bywa często jednak odwrotny do zamierzonego. Alkohol spożyty w nadmiarze pozbawia hamulców, dodaje „odwagi”, wzmacnia agresję, co prowadzi do kłótni, awantur i przemocy. Niekiedy musi interweniować policja. Szczególnie niepokojące jest to, że wiele osób spożywających alkohol w święta, robi to w obecności dzieci, które często stają się też świadkami domowych awantur.

Przemoc wobec osoby starszej

Jak zauważają pracownicy służby zdrowia, co roku w okresie Bożego Narodzenia następuje wzrost przypadków, kiedy rodzina porzuca w szpitalu osobę starszą bez wyraźnych wskazań medycznych. Dlatego Okręgowa Izba Lekarska w Warszawie organizuje kampanię społeczną **#WspólneŚwięta**. Ostatnia w 2019 r. odbyła się pod hasłem *Buduj więzi – święta spędź z bliskim*.

Rok 2020 z powodu epidemii to czas zmian i ograniczeń. Szczególnie teraz w szpitalu powinni przebywać tylko ci, którzy naprawdę wymagają hospitalizacji i pomocy specjalistów. Niestety, nie ma co liczyć na działanie „magii świąt”, która spowoduje cudowną zmianę nastawienia oraz wcześniejszej negatywnej postawy wobec osoby starszej na życzliwą i serdeczną. Bardziej prawd-

podobne jest to, że osoby starsze mogą stać się ofiarami przemocy we własnym domu.

Seniorzy, którzy najczęściej są ofiarami przemocy w rodzinie, to osoby w wieku 75–84 lat. Jest to czas w życiu, kiedy znacząco pogarsza się stan zdrowia. Osoby w podeszłym wieku, z różnymi chorobami i ograniczeniami, mają mniejszą szansę na obronę i stają się „idealną” ofiarą.

Czynniki ryzyka wystąpienia przemocy w rodzinie wobec osoby starszej

- Najbardziej narażeni na przemoc są seniorzy, którzy są niepełnosprawni fizycznie lub psychicznie, cierpią na zaburzenia percepcji, np. chorobę Alzheimera czy demencję.
- Częściej doświadczają przemocy osoby gorzej wykształcone i pochodzące z ubogich rodzin.
- Wpływ na wystąpienie przemocy w rodzinie mają również więzy między jej członkami oraz wyznawane wartości.
- Wzrost prawdopodobieństwa przemocy występuje, gdy w rodzinie pojawiają się stresujące wydarzenia, np. przedłużające się problemy finansowe.
- Sprawcami przemocy są zazwyczaj synowie lub córki, którzy sami odchowali swoje dzieci i musieli zrezygnować ze swoich planów na rzecz opieki nad rodzicami lub teściami, albo dorosłe dzieci, które jednocześnie sprawują opiekę nad własnymi dziećmi i schorowanymi rodzicami.
- Wszelkie uzależnienia opiekuna osoby starszej, np. od alkoholu czy od hazardu, zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy.
- Zależność sprawcy od ofiary przemocy (np. lokalowa, finansowa) może prowadzić do stosowania przemocy.
- Osoby starsze, które mają mało kontaktów z innymi ludźmi, częściej doświadczają przemocy. Ich izolacja od społeczeństwa zmniejsza szansę, że ktoś zauważy przemoc i udzieli im pomocy.
- Wpływ ma również historia rodziny i stosowane techniki wychowania. Dorosłe dzieci, które doświadczyły w przeszłości przemocy domowej, kiedy przejmują opiekę nad swoimi rodzicami, w ramach „rewanżu” mogą stosować wobec nich przemoc.
- Czynnikiem generującym przemoc może być również kult młodości. Schorowane, potrzebujące pomocy osoby starsze nie pasują to kreowanego idealnego świata. Może to tworzyć negatywne nastawienie wobec seniorów, budzić frustracje wobec ich nieporadności, co w następstwie może prowadzić do zachowań przemocowych wobec nich.

Przyczyny niezgłaszania przemocy przez osoby starsze:

- Obawa, że zgłoszenie faktu bycia ofiarą przemocy ze strony najbliższych może spowodować nasilenie przemocy.
- Nadzieja na poprawę swojej sytuacji, wiara w to, że „on/ona się jeszcze zmieni”.
- Wstyd przed znajomymi, przyjaciółmi, sąsiadami.
- Niska samoocena, która może powodować pogodzenie się ze swoim losem.
- Brak zaufania do osób i instytucji zajmujących się problemem przemocy.
- Brak lub niewystarczająca wiedza na temat, czym jest przemoc oraz swoich praw.
- Nieznajomość form pomocy i miejsc, gdzie taką pomoc można uzyskać.
- Zależność od innych, w szczególności od sprawcy.
- Brak możliwości osobistego zgłoszenia problemu.

Numer 1. „Głosu Tyczyna”

ukaze się z datą **31.01.2021 r.**

Termin składania tekstów upływa:

18.01.2021 r.

Teksty można przysyłać e-mailem na adres redakcji: **glostyczyna@tyczyn.pl** lub składać osobiście w siedzibie redakcji: **Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna**, ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn, **tel. (17) 22-19-410** w godz. pracy biblioteki oraz w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie**, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn, **pok. 24, tel. (17) 23-04-924**.

Pamiętajmy: niezależnie od przyczyn i sytuacji przemoc zawsze jest przestępstwem. Każdy, bez względu na wiek czy stan zdrowia, ma prawo do szacunku i poszanowania swojej godności. Nie tylko „od święta”, ale przez cały rok.

Joanna Kiszka – psycholog
Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Górnicy

Źródła: • E. Jaroszewska, *Starość i agresja – osoby starsze jako ofiary oraz sprawcy przemocy* Problemy Polityki Społecznej, 2012, nr 17, s. 113-129; • D. Jaszczak-Kuźmińska, K. Michalska, *Przemoc w rodzinie wobec osób starszych i niepełnosprawnych. Poradnik dla pracowników pierwszego kontaktu*, Warszawa 2010; A. Olszewska, *Przemoc wobec osób starszych*, Mazowiecki Centrum Polityki Społecznej, Mazowiecka Akademia Sztuki Pomagania, Warszawa; • <https://izba-lekarska.pl/monitor-lekarski/ruszamy-z-kampania-spoleczna-wspolneswieta/>, https://ddwloclawek.pl/pl/546_ciekawostka/27549_w-swieta-alkohol-leje-sie-strumieniami-pije-go-92-polakow.html.

Publikacja z cyklu artykułów edukacyjno-profilaktycznych powstałych w ramach Programu Ośłonowego „**WSPIERANIE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W TWORZENIU SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE**”
Edycja 2020

pt.: „*Zawsze jest czas by zapobiegać przemocy*”
współfinansowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Powiat Rzeszowski.

Zarząd Miejskiego Klubu Sportowego Strug Tyczyn
składa najlepsze życzenia świąteczne:
wszelkiej pomyślności, szczęścia
oraz spełnienia marzeń
– także tych piłkarskich.
Niech w Nowym Roku,
Państwa życie zawodowe,
jak i prywatne obfituje w sukcesy
i zawsze przynosi satysfakcję.
Życzymy wszystkim zdrowia,
to ono bowiem jest dzisiaj najważniejsze!

Panu Ryszardowi Rząsie

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

BRATA

składają: **pracownicy ZPHU Jar s.c.
w Kielnarowej**

Kiedy dziecko się rodzi i na świat przychodzi
Jest jak Bóg, co powietrzem nagle się zakrzuszył
I poczuł, że ma ciało, że w ciemnościach brodzi
Ze boi się człowiekiem być. I że być musi
Wokół radość. Kolędy szeleszczące złotko
Najbliżsi jak pasterze wpatrują się w Niego
I śmiech matki - bo dziecko przeciąga się słodko

A ono się układa do krzyża swojego

Ernest Bryll

Dlaczego jest święto Bożego Narodzenia?

Dlaczego jest święto Bożego Narodzenia?
Dlaczego wpatrujemy się w gwiazdę na niebie?
Dlaczego śpiewamy kolędy?

Dlatego, żeby się uczyć miłości do Pana Jezusa.
Dlatego, żeby podawać sobie ręce.
Dlatego, żeby się uśmiechać do siebie.
Dlatego, żeby sobie przebaczać.

ks. Jan Twardowski

**Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie**

OGŁOSZENIE

**Lokalna Grupa Działania
– Lider Dolina Strugu** informuje
o planowanych do ogłoszenia na przełomie
2020/2021 naborach wniosków na działania:

3.2.2 Promocja i zintegrowanie usług,
produktów turystycznych i produktów lokalnych
(20 tys. zł).

1.2.4 Pobudzenie postaw obywatelskich wśród
młodzieży (10 tys. zł).

3.1.2 Promowanie dziedzictwa lokalnego (20
tys. zł).

2.1.2 Podejmowanie działalności gospodarczej
na obszarze LGD (250 tys. zł) .

Więcej informacji w biurze LGD - Lider Dolina Strugu:
ul. Myśliwska 16, 36-030 Błażowa
tel. (17) 23-01-099, e-mail: biuro@liderds.ostnet.pl
www.liderds.ostnet.pl

Wielki sukces Flimero na podwójnych Mistrzostwach Polski

7 złotych medali i 3 srebrne

Nasza radość jest ogromna, a ja jako trener jestem bardzo dumna ze swoich podopiecznych, dlatego w tym artykule będzie o niesamowitych wrażeniach.

Rozdział I – Pandemia. To był niezwykle rok, który wpłynął na nawyki i procedury treningowe, od stawiania czoła większej izolacji i tęsknoty za kolegami z drużyny, po walkę z brakiem motywacji. Na drodze stanęło wiele przeszkód. Ciągłe zmiany terminów zawodów powodowały, że nie wiedziałam, jak zdać z budowaniem formy. Musiałam szukać nowych sposobów na zachowanie odpowiedniej mobilizacji i koncentracji całego teamu. Bardzo brakowało nam wyzwań w tym roku, ale nasza siła walki i determinacji sprawiła, że wszystko zakończyło się pomyślnie. Treningi online, wakacyjny obóz w Krasnobrodzie, tygodniowe warsztaty taneczne w Ośrodku Sportowym w Lubenii i praca w weekendy dały długo oczekiwany efekt. **Zdobylismy tytuł podwójnego Mistrza Polski i awans do kadry narodowej!**

Rozdział II – Zawody. XXIII Mistrzostwa Polski Polskiego Stowarzyszenia Cheerleaders odbyły się w Kieleckim Teatrze Tańca 20.11 br. i miały formułę online. Prezentowane układy, nagrane wcześniej przez zespoły, sędziowie oceniali z telebimów, a zawodnicy, trenerzy i kibice całość występów mogli śledzić na live streaming. W drodze na kolejne mistrzostwa w napięciu oczekiwaliśmy na ogłoszenie wyników turnieju. Słuchając rezultatu, radości i szczęściu nie było końca. Podczas tych mistrzostw zdobyliśmy **2 złote i 2 srebrne krawki**: II miejsce - junior młodszy drużyna, I msc. - junior drużyna, I msc. - junior młodszy duet, II msc. - junior duet.

Dla grupy juniorskiej, która po raz pierwszy wystąpiła w tej kategorii, zwycięstwo było przepustką do udziału w zawodach międzynarodowych. Zawalczyć o swój byt, przeciągnąć pasmo sukcesów Flimero - senior (grupa nie istnieje od 2017 r.) - wielokrotnych mistrzyń Polski, V-ce i Mistrzyń Europy - jak i pokonanie rywalek z Garwolina (aktualnych dwukrotnych Mistrzyń Polski), drużyny, która brała udział w Mistrzostwach Świata 2019, było cichym marzeniem i ogromnym wyzwaniem.

Dzień później, zmotywowani i pełni zapału, 21.11 br. na **Mistrzostwach Polski w Cheerleadingu Sportowym w Raszynie (Warszawa)** Flimero potwierdziło swoje rzemiosło. Wszystkie zawodniczki i zawodnicy zaprezentowali się wyśmienicie. Wyjątkowe wyróżnienie i brawa należą się jednak grupie najmłodszej, która brawurowo zaprezentowała się w swoim układzie. Nasze Flimero - Cheerleaders wywalczyło **5 złotych i 1 srebrny medal** w kategorii drużyn i duetów. Dzięki tym результатам, jako kadra narodowa Polski, nominowani **zostaliśmy do udziału w Mistrzostwach Europy i Świata 2021!**

Oto nasze wyniki podczas mistrzostw: I miejsce - junior młodszy drużyna, I msc. - junior drużyna, I msc. - senior silver drużyna, I msc. - cheer, I msc. - duet junior młodszy, II msc. - duet junior.

Rozdział III – Rodzice. Nasi wspaniali, wyjątkowi rodzice - kibice, którzy znani są w polskim cheerleadingu jako „czerwone diabły”, a którzy w ubiegłym roku wywalczyli Puchar Fair-Play w kibicowaniu, reaktowali grupę taneczną Flimero - Ero. Jako zawodni-

cy grupy senior silver (30+), zmotywowani i wspierani przez całą drużynę, a szczególnie przez swoje dzieci, sięgnęli po kolejne złoto. Swoim show 12 tancerek i 2 tancerzy w strojach w stylu zespołu ABBA do muzyki z filmu *Mamma Mia* ujęli jury i podbili całą publiczność.

Rozdział IV - Przełom w rozwoju polskiego cheerleadingu. Podczas trwania III Mistrzostw Polski w Cheerleadingu Sportowym w Raszynie, po długotrwałych negocjacjach, podpisano oficjalne porozumienie między Polskim Stowarzyszeniem Cheerleaders a Polskim Związkiem Sportowym Cheerleadingu, który aktualnie jest członkiem Międzynarodowej Federacji ICU. Oznacza to, że w 2021 r. po raz pierwszy odbędą się wspólne Mistrzostwa Polski dwóch federacji, których priorytetem jest powołanie i przygotowanie kadry do igrzysk olimpijskich, paraolimpijskich oraz Mistrzostw Świata i Europy.

*Taniec to nie układ figur.
Żeby się go nauczyć, trzeba go pokochać.*

Rozdział V - Siła zespołu fundamentem sukcesu. Tworzenie zgranego, odpowiedzialnego zespołu jest procesem długotrwałym. Nie są to tylko lata ciężkiej pracy i wyrzeczeń w osiągnięciu wspólnego celu, ale także budowanie sympatii, szacunku do siebie, wspólnej motywacji i pomocy. Ze swojego długoletniego doświadczenia muszę przyznać, że Flimero było i jest drużyną bardzo dobrą, solidną i kreatywną, a nic sympatii i wspólnych zainteresowań, która wytworzyła się między zawodnikami, potrafi przetrwać lata.

W budowanie takiej drużyny zaangażowani są nie tylko trenerzy i sami zawodnicy, ale wszystkie osoby pracujące w zespole i dla zespołu. Dlatego dziękuję wszystkim, którzy choć trochę przyczynili się do naszego sukcesu.

Szczególne słowa podziękowania kieruję w stronę moich byłych zawodniczek: **Julii Rudzan** i instruktork: **Oliwii Gawel** oraz **Adrianie Kopackiej**, których pomoc była niezastąpiona.

W imieniu swoim i całego Zespołu dziękuję także dyrekcji Szkoły Podstawowej w Tyczynie, paniom: **Zofii Międlar-Mruk**, **Zofii Kwater** i **Barbarze Stempniowskiej** za wsparcie, umożliwienie treningów i wyjazdów w tym trudnym dla nas wszystkich czasie.

*Ze świątecznymi życzeniami:
Jolanta Magda – trener zespołu*

Wyższe limity dorabiania dla emerytów i rencistów

GUS podał nowe dane o przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu. Jest ono wyższe niż ostatnio. A to oznacza, że od 1 grudnia br. emeryci, którzy nie osiągnęli powszechnego wieku emerytalnego oraz renciści mogą więcej dorobić do swojego świadczenia.

Każdy emeryt czy rencista może dorobić do swojego świadczenia i wiele z nich na to się decyduje. Niektórzy jednak muszą być czujni i kontrolować, czy ich zarobki nie spowodują zmniejszenia lub zawieszenia świadczenia. Limity w dorabianiu są uzależnione od średniej płacy krajowej i zmieniają się co trzy miesiące. Najnowsze obowiązują od początku grudnia br. do końca lutego 2021 r. Powinni je sprawdzać emeryci, którzy nie osiągnęli powszechnego wieku emerytalnego oraz renciści.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych może zmniejszyć wypłacaną emeryturę lub rentę, gdy przychód z dodatkowych źródeł przekroczy 70 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Od grudnia jest to kwota **3618,30 zł** brutto. Wypłata świadczenia może być również zawieszona, jeśli przekroczenie będzie wyższe niż 130 proc. przeciętnego wynagrodzenia, tj. **6719,70 zł** brutto. Natomiast uzyskanie przychodów miesięcznie w granicach od **3618,30 zł** do **6719,70 zł** spowoduje zmniejszenie wypłacanego świadczenia o kwotę przekroczenia, jednak nie więcej niż o kwotę maksymalnego zmniejszenia, która wynosi obecnie: • **620,37 zł** dla emerytur i rent z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, • **465,31 zł** dla rent z tytułu częściowej niezdolności do pracy i • **527,35 zł** - dla rent rodzinnych, do których uprawniona jest jedna osoba. Inaczej jest w przypadku renty socjalnej, która zostanie zawieszona po przekroczeniu **3618,30 zł** brutto przychodu.

Zmniejszenie bądź zawieszenie wypłacanego świadczenia zależy od ewentualnych przychodów z umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy agencyjnej, od których obowiązkowo są odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne, a także przychodu, który stanowi podstawę wymiaru składek przy prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej. W przypadku renty socjalnej wpływ na zawieszenie mają również kwoty podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Kto może dorabiać bez ograniczeń?

Emeryci, którzy ukończyli powszechny wiek emerytalny, czyli 60 lat lub 65 lat, mogą dorabiać do swojej emerytury bez ograniczeń i nie muszą martwić się o rozliczenia z ZUS.

Wyjątek od tej zasady stanowią ci emeryci, którym ZUS podwyższył wyliczoną emeryturę do kwoty świadczenia minimalnego, czyli do 1200 zł brutto. Wówczas jeżeli przychód z tytułu pracy przekroczy wysokość kwoty podwyższenia do minimalnej emerytury, to emerytura będzie wypłacana w niższej kwocie, a więc bez dopłaty do minimum. Ograniczenia nie dotyczą również niektórych rencistów. Chodzi o osoby, które pobierają renty dla inwalidów wojennych, inwalidów wojskowych, których niezdolność do pracy związana jest ze służbą wojskową, oraz osoby pobierające renty rodzinne po uprawnionych do tych świadczeń. Jeżeli osoba pobiera rentę rodzinną, która jest kwotowo korzystniejsza od ustalonej emerytury z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego, również może zarabkować bez ograniczeń.

Więcej informacji o limitach zarobkowych można znaleźć tutaj: <https://www.zus.pl/swiadczenia/emerytury/zmniejszenie-lub-zawieszenie-swadczen-pracujacych-emerytow-i-rencistow>.

Rubrykę redaguje:

Wojciech Dyląg

- regionalny rzecznik ZUS
w województwie podkarpackim

KREDYT ŚWIĄTECZNY

5%

- ✓ **Oprocentowanie stałe!**
- ✓ **Bez poręczycieli!**
- ✓ **Posiadasz rachunek**

- obniżasz prowizję!

*Warunki dotyczą kredytu Bezpieczny Parasol dla kwoty 5.000,00 zł. RRSO na dzień 30.11.2020 r. dla reprezentatywnego przykładu wynosi 13,45 % dla całkowitej kwoty kredytu 5.000,00 zł, spłacanej w 12 ratach miesięcznych równych – 428,00 zł. Stopa oprocentowania kredytu 5% w stosunku rocznym. Całkowita kwota do zapłaty wynosi 5.336,65 zł w tym odsetki – 136,65 zł, prowizja przygotowawcza – 2%, prowizja za udzielenie kredytu 2% oraz ubezpieczenie Kredytobiorcy. Stopa oprocentowania oraz prowizja za udzielenie kredytu obowiązują dla Klientów indywidualnych, którzy posiadają lub założą rachunek oszczędnościowo - rozliczeniowy (przez który przeprowadzane są, lub będą stałe miesięczne wpływy z tytułu wynagrodzenia za pracę lub rentę czy emeryturę). Rachunek oszczędnościowo - rozliczeniowy musi być czynny przez całe najdłuższe okresy kredytowania. Przedstawione informacje mają jedynie charakter orientacyjny. Ostateczna wysokość wszystkich kosztów związanych umową jest uzależniona od warunków umowy oraz rodzaju i zakresu usług dodatkowych.

**BANK SPÓŁDZIELCZY
W TYCZYNIE**

Polski kapitał i ponad 100-letnia tradycja Banku, gwarancją bezpieczeństwa zdeponowanych wkładów

Zapraszamy do naszych placówek

Centrala

BS Tyczyn w Tyczynie
36-020 Tyczyn ul. Mickiewicza 6
tel. (17) 221-92-10

I Oddział w Rzeszowie

ul. Pelczara 6, 35-312 Rzeszów
tel. (17) 853-43-53, 852-15-39

II Oddział w Rzeszowie

ul. Okulickiego 13 a, 35-222 Rzeszów
tel. (17) 852 28 07

III Oddział w Rzeszowie

ul. Mickiewicza 12, 35-064 Rzeszów
tel. (17) 853 48 33

Oddział w Chmielniku

36-016 Chmielnik 50
tel. 17 229 66 34

Patryk Ziaja zgłoszony do Plebiscytu Sportowego GC „Nowiny”

Patryk Ziaja (rocznik 2011) to czołowy zawodnik Podkarpackiej Szkoły Ju-Jitsu Karate w Rzeszowie oddział Tyczyn, w kategorii młodzik, trenujący od września 2016 r. Dzięki swoim osiągnięciom został zgłoszony przez klub do plebiscytu „Nowin” w kategorii **Sportowy Talent 2020**.

Od Redakcji: W tegorocznym, 61. Plebiscycie Sportowym GC „Nowiny”, nagradzani są nie tylko zawodnicy, ale także trenerzy, drużyny i ludzie sportu wszystkich dyscyplin i wszystkich szczebli. Na Patryka można głosować, wysyłając SMS Premium na numer: **72355**, w treści wpisując: **SRJ.47** (koszt wysłania SMS-a: 2,46 zł).

Osiągnięcia Patryka na przestrzeni ostatnich trzech lat są imponujące i przedstawiają się następująco: • **II msc.** w Mikołajkowym Turnieju Ju-Jitsu Karate w konkurencji Ne-Waza (2017). • **I msc.** w Otwartym Pucharze Polski Juniorów PFB w Ju-Jitsu Karate, rozgrywanym w Tyczynie w konkurencji Ne-Waza (2018, 2019) i konkurencji Fighting (2018, 2019). • **I msc.** w XV Pucharze Polski Combat Aikido rozgrywanym w konkurencji Ne-Waza (2020). • **I msc.** w II Ju-Jitsu Silesia Open rozgrywanym w Katowicach w konkurencji Fighting bez I Fazy (2019). • **III msc.** w tych samych zawodach w konkurencji Ne-Waza. • **I msc.** w Otwartym Pucharze Polski Ju-Jitsu Karate w Katowicach w konkurencji Fighting bez I Fazy (2019). • **II msc.** w tych samych zawodach w konkurencji Ne-Waza. • **II msc. w Otwartym Pucharze Świata Kong-Sao World Open Cup w Mikołowie w konkurencji Mix Cumite (2019).** • **I msc.** w III Ogólnopolskim Turnieju BJJ dla dzieci i młodzieży *Charakterne Dzieciaki* (2020). • **III msc.** w III Turnieju Ju-Jitsu Silesia Open w konkurencji Fighting bez I Fazy i w konkurencji Ne-Waza (2020). • **I msc.** w XVI Pucharze Polski Combat Aikido w konkurencji Ne-Waza (2020).

Tekst: **Wiesław Kisiel** - trener

Mikołajki w ATS Tyczyn

Dzień 9 grudnia br. nie był zwykłym dniem dla dzieci z Akademii Tenisa Stołowego w Tyczynie. Tradycją poprzednich lat były spotkania ze św. Mikołajem, który tym razem - w związku z panującą pandemią - nie chcąc nikogo narażać, postawił na zdrowie oraz bezpieczeństwo tych, do których corocznie przybywa i przekazał upominki, korzystając z pośrednictwa opiekunów szkółki.

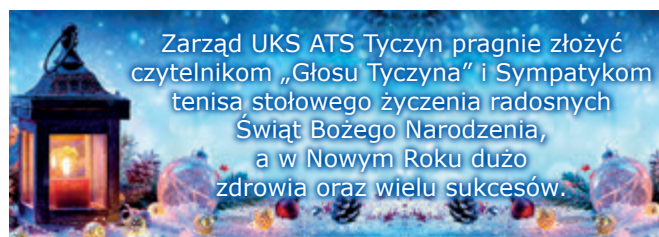
W trakcie dwugodzinnych zajęć dzieci wzięły udział w Mikołajkowo-Świątecznym Turnieju, połączonym z grami i zabawami. Najmłodsza grupa, tzw. Skrzaty, rywalizowała w tenisowych grach zręcznościowo-sprawnościowych. Najlepszym Skrzatem okazała się **Ala Płonka**. Kolejne medalowe miejsca zajęli: **Daria Szawara, Blanka Stybak i Mikołaj Płonka**.

W starszej grupie, tzw. Żaków, rozegrany został turniej tenisowy systemem każdy z każdym. Bezapelacyjnym zwycięzcą z kompletem wygranych została

Natalia Szawara, a podium uzupełnili: **Maksymilian Mikołaj, Marysia Kuczmarz, Emilia Klimasz**.

Zwycięzcy w swoich kategoriach zostali nagrodzeni medalami i dyplomami oraz obdarowani mikołajowymi prezentami. Wszyscy byli zmęczeni wyczerpującymi zawodami, ale jak przystało na prawdziwych sportowców opuszczali halę uśmiechnięci, radosni i gotowi do kolejnych wyzwań.

Tekst: **Tadeusz Gryś**

Mali tenisisti z prezentami od św. Mikołaja

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik redaguje Kolegium w składzie: **Alicja Kustra** - redaktor naczelna, **Zofia Matys, Ewa Kocur, Elżbieta Domino, Agnieszka Rożek-Janda**. Stali współpracownicy: **Dorota Michalak, Monika Dziadura, Anna Pondo, Anita Drążek, Beata Byczyńska-Gruca**.

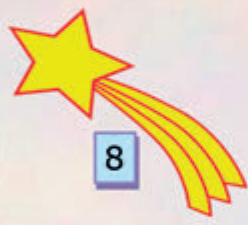
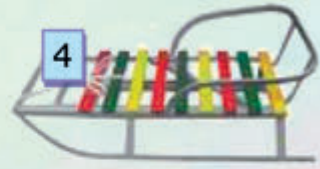
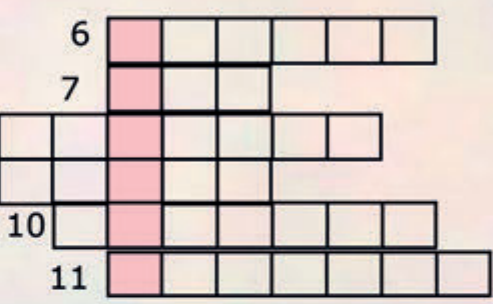
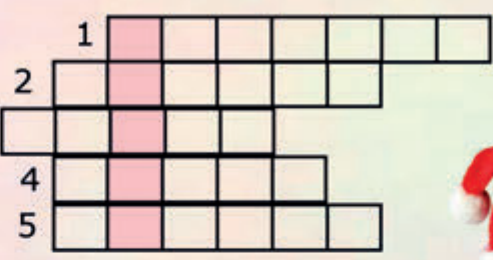
Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej.
Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl;
Adres redakcji, korekta tekstów: MiGBP w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1, 36-20 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410. **Skład i łamanie, druk:** Kan Media Agencja Reklamy Kucharski Adriano, ul. Jaśminowa 1/4, 35-604 Rzeszów, tel. 506-744-345. **Redakcja** zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

GŁOS DLA DZIECI

Oprac. MiGBP w Tyczynie (www.tyczyn-biblioteka.pl), Dodatek do 12. numeru „Głosu Tyczyna” (12/2020)

Rozwiąż krzyżówkę

Pośród bezkresu przestworzy, poza zasięgiem ludzkiego oka, w królewskiej sali koronacyjnej dobiegała końcowi niezwykła uroczystość. Oto Stary Rok zdawał panowanie Nowemu. Jednakże Nowy Rok jakoś opieszale szykował się do tronu, którego miejsce znajdowało się gdzieś tam - na planecie Ziemia. To poprawiał szaty, to obgryzał nerwowo paznokcie, to znów ciężko wzdychał. Stary Ojciec poklepał syna po ramieniu:

- No, mój drogi, najwyższa pora wyruszyć w drogę.

Syn zrobił dwa kroki do przodu, po czym usiadł i oświadczył:

- Nie pójdę, ojczu. Nie mam wystarczająco sił, by zejść do ludzkości.

- O czym też dziecko mówisz? - zdziwił się Stary Rok. - Ja też miałem wiele wątpliwości, a jednak nie zawahałem się objąć rządów. Obiecuj mi, proszę, że będziesz dobrym władcą, a wszystko dobrze się ułoży.

- Obiecuję, tato, ale... - z niepewną miną zaczął Nowy.

- Co ale? Co cię dręczy? - dopytywał rodzic.

Nowy Rok spuścił głowę i zaczął opowiadać...

Miałem straszny sen. Sniło mi się, że przyszedłem na ziemię pełen nadziei i zapału, chcąc wszystkim służyć i rozdawać z królewskiego skarbcza, ale nikt mnie o nic nie prosił. Nikt też nie życzył mi pomyślności ani udanego startu, oprócz jednej starszej kobiety mieszkającej na obrzeżach wioski. To na jej prośby zdecydowałem się nie myśleć źle o ludzkości. Rodziłem obfite plony zbóż i ogrodów. Przynosiłem pogodę dla zakochanych, grosik pod główkę niemowlętom, radość dla starszych - chociaż nikt mi za to nie dziękował - poza jednym wyjątkiem - wspomnianej staruszki. Wreszcie, pomyślałem, zapewne wiele rzeczy nie rozumiem, ludzkie życie to wieczne troski i problemy. Dlatego zdecydowałem, że przybiorę postać Anioła i będę chodził po domach, zabierając wszystko, co ich gryzie. Może dopiero wtedy, kiedy usunę wszelkie problemy, wówczas ludzie pełni szczęścia dostrzegą moje starania i pochwalą za wspaniałomyślność. Jak bardzo się łudziłem! Beztroscy ludzie szczęśliwość dni zawdzięczali własnej staraniom. Mimo to nie mogłem przestać dobrze czynić, ponieważ obiecywałem sobie, że będę dobrym władcą. Pewnego jednak dnia straciłem resztki wiary w siłę pracy dla dobra ludzi. Zestrzałem się na tyle, że prawie przypominałem ciebie, ojczu, zgiętego wpół z laską, kroczącego po drogach i drózkach. Wzrok mój niedołężny wypatrzył zza zakrętu leśnej ścieżki renifery św. Mikołaja powracającego do swej siedziby za Kołem Polarnym. Zdziwiło mnie, że w św. Mikołaju nie było radości. Zresztą, z czego miał się cieszyć, gdy nie rozdał ani jednego prezentu.

- Cóż to? - zapytałem go. „Czyżby się ludzie obrazili?” „Trochę tak” - odpowiedział Mikołaj smutno. „Nikt już nie chce drobnych prezentów. Każdy chce duże i cenne”. Jakże to przykre - pomyślałem. Wtem z lasu na drogę wyszedł zmarznięty skrzat.

- A ty co tu robisz? - spytałem krasnala. - Chyba zapomniałeś że to Boże Narodzenie.

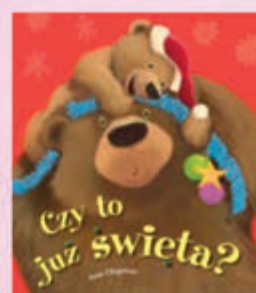
- Nie, wręcz przeciwnie - zapewnił gorąco karzełek. - Specjalnie czekałem tych dni, licząc na talerz ciepłej zupy, ale na próżno pukalem do drzwi, na próżno zaglądałem w okna - nikt mnie nie zauważył lub nie chciał zauważyć.

- Tak więc widzisz, ojczu - tu Nowy Rok zrobił przerwę w opowiadaniu snu - wszystkie te doświadczenia utwierdziły mnie w przekonaniu, że nie warto się trudzić dla ludzi, skoro na to nie czekają. Postanowiłem więc czym prędzej uciec z tej ciemnej planety i zapomnieć o niewdzięcznej ludzkości, zabierając za sobą pozostałe kartki z kalendarza. Ale nagle przypomniałem sobie ową kobietę na obrzeżach wioski i zdecydowałem się ją odwiedzić. Jakże ucieszyła się na mój widok i dziękowała mi z całego serca za wszelką dobroć i miłość. Tylko dla niej wytrwałem do końca swojego panowania.

- Widzisz - odrzekł Stary Rok - choćby nikt ci nie dziękował, ty staraj się nikogo nie zawieść. I nie bój się. Spójrz, ilu ludzi na ciebie czeka. A to już nie sen.

I Nowy Rok niczym pióro łabędzia sfrunął na ziemię w wiwatujące tłumy i sztuczne ognie.

Kącik Czytelnika

Flimero pięciokrotnym Mistrzem Polski

Flimero w kadrze narodowej. W kat. Freestyle pom junior wystąpili (od góry z lewej): Joanna Błaszczak, Julia Starzak, Nikola Łazarz, Zuzanna Kopacka, Wiktoria Dudek, Karolina Szura, Milena Krok, Zuzanna Ślusarska, Zofia Pączek, Izabela Stanio, Piotr Brzęk, Julia Mucha, Amelia Kajzer, Oliwia Knutel

Zdobywcynie srebrnego medalu w kat. Freestyle pom junior duety (od lewej): Karolina Szura i Zuzanna Ślusarska z trenerką Jolantą Magdą

Flimero Senior - zdobywcy Mistrzostwa Polski w kat. senior silver. Od góry z lewej: Anna Kajzer, Joanna Płodzień Kapton, Natalia Woźniak, Michalina Starzak, Magdalena Trawka, Anna Rybińska, Dominika Żukowska, Wioletta Dudek, Marlena Filipka, Karolina Rabczak, Jadwiga Maciej, Magdalena Płodzień, Adam Krupa, trener Jolanta Magda, Krzysztof Żukowski

W oczekiwaniu na wyniki

FERIE

W
Miejsko - Gminnym
Ośrodku Kultury
im. Katarzyny Sobczyk
w Tyczynie
oraz w filiach

„Nudołamacze”

W programie:

warsztaty z profilaktyki uzależnień
i pedagogiki fascynacji, projekcja filmów
instruktażowych, pogadanka,
warsztaty plastyczne, animacje, konkursy, zawody,
projekcja seansu kinowego.

Zajęcia feryjne odbędą się w terminie:

7 i 8 stycznia 11 i 12 stycznia 14 i 15 stycznia

W godzinach od 10 do 14

Wstępne zapisy pod numerami telefonu:

DL Hermanowa: 17 23 04 868

DL Kielnarowa: 17 22 19 350

DL Borek Stary: 17 22 98 072

M-GOK Tyczyn: 17 22 93 239